

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă lunară de educație - cultură profesională și afirmare națională

REALITATEA ȘCOLARĂ ȘI PRINCIPIILE PEDAGOGICE

Cercetarea atentă a realităților școlare dela noi, în raport cu principiile mai importante ale pedagogiei contemporane, ne duce — mai ales dacă ne referim la învățământul secundar — la următoarele constatări:

1. *Un indiferentism pedagogic*, care datează de multă vreme și se menține încă și astăzi, însă cu o putere de rezistență mult redusă. El se manifestă: a) La mulți din actualii profesori secundari, cari, pornind dela convingerea că rolul lor este de a transmite elevilor cunoștințele prevăzute în programa analitică și nu de a le forma inteligența și caracterul moral, consideră că le e suficientă stăpânirea serioasă a specialității științifice, pe care o predau; deci, că nu mai au nevoie și de pregătire pedagogică. b) La profesorii viitorului, actualmente studenți, cari, adoptând părerea eronată a foștilor lor profesori din liceu, se interesează în timpul studiilor universitare numai de acele materii, care vor constitui obiectul examenului de licență în specialitate și neglijează cu totul problemele pedagogice. E foarte instructivă pentru noi scuza, pe care o invoacă majoritatea studenților insuficient pregătiți la examenul de pedagogie, când ne roagă să le acordăm totuși nota de trecere: „sunt student la filologie, sau la istorie și geografie, nu la filosofie și pedagogie!“ Ca și cum cunoașterea problemelor de educația tineretului ar fi necesară numai profesorilor de filosofie și pedagogie, nu tuturor profesorilor.

c) La mulți dintre membrii corpului didactic universitar, cari afirmă cu multă insistență, că unicul scop al universității este de a face „știința pentru știință“, fără să se ocupe de inte-

reșele profesionale ale tineretului universitar. Iată de ce facultățile, în care își fac pregătirea viitorii profesori ai învățământului secundar neglijează, pe deoparte, să le dea acestora toate elementele de care au nevoie pentru predarea conștiincioasă a materiei lor de specialitate, pe de altă parte, să-i orienteze în problemele de educație.

d) La organele de conducere a școlii, care se ocupă prea mult de legi, regulamente, programe, și prea puțin de marca problemă a pregătirii corpului didactic.

O excepție onorabilă la acest multilateral indiferentism pedagogic a făcut în ultimii doi ani Academia Comercială, organizând cursuri de perfecționare pentru profesorii secundari. Aceste cursuri, urmărite cu mult interes de auditorii de până acum, sperăm că vor da rezultate din ce în ce mai satisfăcătoare.

2. *Diletantismul pedagogic*, manifestat prin tendința unor oameni din școală, sau din afară, de a da soluția unor probleme pedagogice, pe care nu le cunosc îndeajuns și pentru a căror pătrundere adeseori nu posedă terenul respectiv necesar. Cităm câteva manifestări mai caracteristice din acest punct de vedere:

a) Autoritățile școlare, preocupate de problema gravă a necesității unei orientări morale a tineretului, au socotit că soluția o putem găsi în aplicarea unor măsuri prohibite și restrictive — ca, spre ex., oprirea elevilor de a merge la teatru, cinematograful, de a citi cărțile înscrise în „lista neagră“ a lecturilor condamnate, etc. —, fără să ție seamă de adevărul pedagogic că măsurile restrictive sunt ineficace moralmente, dacă nu sunt cu totul subordonate unui sistem de măsuri pozitive de îndrumare morală, prin formarea convingerilor și a deprinderilor. b) Comisiile pentru alcătuirea programelor analitice de învățământ secundar au necotit, — în majoritatea cazurilor —, principiul, definitiv stabilit în pedagogie, că scopul principal al instrucției în învățământul secundar liceal este, nu de a-i transmite elevului un material de cunoștințe cât mai bogat, variat și detaliat din toate domeniile științei (materialism didactic), ci de a-i actualiza potențialul psihic, de a-i exercita și dezvolta funcțiunile sufletești, de a-i stimula forța creatoare (școală activă); cu alte cuvinte, rolul esențial al instrucției este de a forma spiritul elevului (cultură formativă), nu de a-l mobila (cultură informativă).

c) Presa zilnică poate contribui uneori la răspândirea unor idei eronate, sau insuficient controlate cu privire la educația

tineretului. Aceasta se întâmplă, bineînțeles, când tratarea problemelor pedagogice e lăsată în soama unor persoane, care nu au destulă competență în acest domeniu.

II.

Constatările acestea și altele de acelaș fel nu ne vor accentua însă pesimismul în așa măsură, încât să nu luăm act și de unele *tendințe de ameliorare a raporturilor dintre realități și principii*. Le semnalăm cu deosebită satisfacție, deși la producerea lor au contribuit foarte mult unele fapte grave și unele situații deprimante din viața noastră școlară.

1. Ne reamintim, desigur, de actele criminale ale unor elevi, a căror educație o faceau familii onorabile și instituții școlare bine cunoscute în lumea didactică. Ceeace ne amintim mai greu este faptul că unii dintre conducătorii acestor instituții au afirmat, referitor la criminalul principal că „era un elev distins“, justificând afirmația prin notele mari, pe care elevul le obținuse la diversele materii de învățământ. Această apreciere trădează nesocotirea, sau, cel puțin, neglijarea celei mai înalte însușiri a ființei umane, aceia, care îl deosebește esențial pe om de animal: *conștiința morală*. Dar, — răspund autorii afirmației menționate — rolul școlii este de a da instrucție; educația, și mai ales cea morală, rămâne cu totul în sarcina familiei. Iată o teorie comodă pentru profesorii, cari o adoptă, dar dezastruoasă pentru educația tineretului. Datorită, în mare măsură, unor atare teorii eronate se produc atâtea fapte regretabile în lumea școlarilor. Adevărul pedagogic, recunoscut de către toți specialiștii de bună credință, precum și de majoritatea părinților, este că scopul principal al școlii secundare — ca și acela al școlii primare și a familiei — este de a face *educația integrală* a indivizilor, care îi sunt încredințați. Instrucția trece pe planul al doilea și e subordonată scopului educativ, adică servește, în primul rând, la formarea spirituală, la actualizarea potențialului psihic, la trezirea forțelor creatoare, și numai în al doilea rând la îmbogățirea materialului de cunoștințe. Numai Universității îi este îngăduit să acoarde o *egală* importanță studiilor necesare pentru promovarea științei, deoparte, și educației tineretului, de altă parte.

Dovada cea mai impresionantă a dreptății noastre o găsim în mișcarea intensă, care se manifestă astăzi în favoarea unor desiderate vechi ale pedagogiei: *studiul individualității elevilor și*

organizarea serioasă a disciplinei și educației morale. A trebuit să se producă acele acte criminale, pentruca opinia publică, alături de oamenii școlii, să pretindă cu energie realizarea celor două mari imperative ale pedagogiei moderne. Natural că înfăptuirea lor presupune o pregătire specială, pe care numai o mică parte din profesori o au. Lipsa aceasta, care, cu oarecare bunăvoință, ar putea fi împlinită, ne temem să nu provoace o scădere a entuziasmului.

2. *Lucrările pentru alcătuirea unei noi programe a învățământului secundar* au atras atenția lumii școlare asupra unor probleme, pe care deasemeni pedagogia le-a pus demult. Menționăm câteva din cele mai importante:

A. *Necesitatea simplificării programelor.* Aproape totdeauna, când o comisie instituită pentru revizuirea programei își începe lucrările, se enunță, de către unul din membrii comisiei, acest principiu și este adoptat cu unanimitate. Toată lumea pare a fi de acord, că școala secundară impune un material de cunoștințe prea vast, prea complicat și prea amănunțit pentru puterea lor de asimilare și pătrundere. Dar, vai! din momentul, în care lucrările se împart la o sumă de subcomisiuni compuse din specialiști, câte una pentru fiecare materie de învățământ, începe o adevărată cursă de *amplificare* a programelor între diversele categorii de specialiști. Fiecare crede că ridică prestigiul specialității, pe care o reprezintă, dacă sporește cantitatea de material în programul analitic al materiei respective. — Dar nimeni, sau aproape nimeni, nu se gândește la sufletul chinuit al copilului, care va fi obligat să suporte o greutate, ce, depășește mult puterile lui intelectuale. Ei bine, și în cazul acesta a trebuit să se producă un fapt neobișnuit și alarmant, pentruca autoritățile școlare să ia atitudine.

Un mare număr de părinți, ai elevilor din diferite licee de băieți și fete, având în fruntea lor pe un distins profesor al Facultății de Medicină, au protestat energic contra orariilor și programelor supraîncărcate, care expun pe copii la surmenaj. Această impresionantă manifestație a determinat Ministerul să însărcineze o comisiune, compusă din părinți și profesori, cu revizuirea orariilor și programelor. Suntem convinși, că lucrările acestei comisii vor duce la concluzii salutare pentru învățământul nostru secundar, dacă, bineînțeles, nu vor interveni rutina, interesele personale și amorul propriu al specialiștilor, spre a zădărnici opera întreprinsă și a menține actuala stare de lucruri.

B. *Corelația obiectelor de învățământ* e deasemeni un principiu pedagogic, a cărui importanță și necesitate a fost accentuată în primele ședințe *plenare* ale comisiei pentru alcătuirea noilor programe. Convingerea, că o armonizare și unificare a elementelor ideologice, atât de bogate și variate, e necesară, a provocat unele discuții foarte interesante. Dintre acestea menționăm: a) *Valoarea filosofiei și în special a enciclopediei filozofice pentru desăvârșirea corelației.*

Dacă ținem seamă de necesitatea unei reale concentrări a materiei de învățământ și de cerința firească a oricărui om cult de a tinde spre o concepție unitară asupra lumii și a vieții, vom înțelege ușor locul important, ce se cuvine în program filosofiei, această știință a științelor, al cărei rol principal e tocmai de a sintetiza într'un tot unitar rezultatele, la care ajung științele speciale, și de a controla, corecta și completa noțiunile fundamentale, care stau la baza diferitelor științe speciale (materie, mișcare, suflet, etc.). Chiar dacă enciclopedia filozofică nu va putea să provoace în spiritul elevilor acea concepție unitară despre lume și viață, ea va reuși să le formeze *convingerea că vor putea ajunge la asemenea concepție.* Spre a arăta ca această afirmație nu e exagerată, să luăm un exemplu: în științele fizice se vorbește continu de raporturi dela cauză la efect. Cauzalitatea mecanică apare ca un leit-motiv al studiilor, care au drept obiect lumea fizică. Totuși, când ne referim la lumea fizică *organică*, găsim și manifestări cu aspect *finalist* (și sunt unii profesori, cari accentuiază mult acest element). Și dacă trecem mai departe la studiile umaniste, cum ar fi spre ex. istoria, psihologia, studiile cu caracter social, etc., aci aspectul finalist este și mai accentuat întrucât intervine și voința omului. Și atunci, este firesc ca elevul, mai ales dacă are un spirit mai pătrunzător, să-și pună întrebarea: care sunt, în definitiv, legile dominante ale universului? Cauzalitatea mecanică, oarbă, sau finalismul? Sau ambele? Și atunci ce raport există între ele? Iată cum ajungem la *problema cosmologică* prin sinteză. Deasemenea, elevul aude la științele pozitive vorbindu-se mereu de *materie*; aude la psihologie vorbindu-se despre *suflet* și despre deosebirea dintre fenomenele fizice și cele psihice, despre raportul dintre trup și suflet. Și atunci nu e firesc să-i punem, spre sfârșitul studiului și problema, pe care în filosofie o numim *ontologică*? În ce constă ființa universului: în materie, spirit, sau în ambele?

Mai ușor s'ar putea trata — tot pe baza cunoștințelor primite de elev la diverse obiecte de învățământ — *problema cunoașterii*.

Pe baza unor atari argumente referitoare la valoarea enciclopediei filosofice ca materie de sinteză, comisia însărcinată cu alcătuirea programei de filosofie a reușit să introducă această disciplină filosofică, cu o oră pe săptămână, în cl. VIII-a. Din nefericire, a intervenit în ultimul moment, un organ al Ministerului Instrucției — căruia i se acordă prea multe și prea variate atribuții — și, necunoscând bine problema, a tăiat din program cel mai important obiect de sinteză a materialului de cunoștințe atât de bogat și variat din programul învățământului secundar: *enciclopedia filosofică*.

C. S'a discutat mult și chestiunea, dacă e necesară introducerea unui curs de *etică* în liceu și în caz afirmativ, dacă el trebuie să fie încredințat profesorului de religie — care în orice caz face morala creștină — sau celui de filosofie. S'a ajuns ușor la un acord în ce privește primul punct, în sensul că *etica trebuie introdusă în program*.

Dacă în toate clasele, orele de educație ar servi realmente pentru îndrumarea morală a elevilor, pe bază de convingere și deprindere, atunci un *curs sistematic de etică*, în ultimul sau penultimul an de școală, ar fi o frumoasă încoronare a străduințelor din clasele anterioare pe domeniul moral. Evident că un asemenea curs de etică va trebui să propovăduiască morala idealistă, care prețuește *binele* ca scop în sine, iar nu o morală utilitaristă, pentru care *binele* e un mijloc, spre folosul și fericirea celui ce-l practică.

Cât privește al doilea punct al problemei, cel referitor la *persoana*, căreia i se poate atribui cursul de etică, discuția a fost mult mai agitată și a trecut dela comisia de program, în cercurile didactice și bisericești. Cei cari susțin că *profesorul de filosofie* trebuie să predea etica, aduc drept argument principal, că numai acesta va putea scoate în evidență raporturile strânse ale eticii cu sociologia, psihologia și enciclopedia filosofică. Sigur, că, din acest punct de vedere, au dreptate. Ceilalți însă, cari *preferă pe preot*, profesorului de filosofie, aduc un argument de o importanță covârșitoare pentru îndrumarea morală a tineretului: preotul, suntem sigur, va transmite elevilor *morală creștină*, cea mai indicată pentru formarea caracterului. Ce fel de morală va

cultiva profesorul de filosofie, aceasta nu o poate ști nimeni, întrucât, pedeoparte concepțiile filosofice și etice manifestate în universitățile noastre sunt variate și adeseori *foarte depărtate de concepția creștină*; pe de altă parte, tinerii licențiați în filosofie, influențați de acele concepții, sunt liberi să o adopte, pe oricare din ele, chiar când intră în corpul didactic și devin educatori ai tineretului din școala secundară. Astfel, spre ex., *unii dintre ei* sunt adepți ai filosofiei lui Nietzsche, diametralmente opusă moralei creștine.

În fața unor asemenea dificultăți, putem afirma că — deși Ministerul a atribuit cursul de etică profesorului de filosofie — problema e încă departe de a fi soluționată.

D) Menționăm, mai departe, *problema orariilor*, căreia nu i s'a acordat destulă atenție, deși prezintă o mare importanță pentru organizarea activității școlarilor. Cu privire la această problemă, cercetările pedagogice au ajuns la unele concluzii, a căror aplicare în practică școlară se impune. Astfel, spre ex.: în primele două ore de dimineață, ar trebui să punem obiectele cele mai grele din punct de vedere al oboselei, cu rezerva însă, pe care ne-o impune constatarea de ordin psihologic, că în ora întâi, să nu introducem în program un obiect de prima dificultate, căci în această oră trebuie să se producă un efort destul de mare pentru adaptarea spiritului, la activitate. Și datoria noastră este să ușurăm, nu să îngreunăm elevului procesul de adaptare. În ora doua, — cea mai prielnică pentru o muncă intelectuală intensă, căci adaptarea este în mod normal complet realizată, — putem trece la cele mai grele obiecte de învățământ, ca matematica și limbile clasice. În ora treia, un obiect cu un coeficient de oboseală inferior obiectului din prima oră, ca spre exemplu limba maternă, științele naturale, etc. Ora ultimă ar fi rezervată obiectelor mai puțin oboșitoare. Evident că aceste concluzii nu au un caracter absolut, întrucât gradul de oboseală, pe care-l provoacă o lecție, nu depinde numai de natura obiectului tratat, ci și de *metoda*, pe care o întrebuițează profesorul.

Dar să presupunem că într'o școală, am dispune de profesori ideali, în ce privește metoda și raporturile sufletești cu elevii; am putea realiza un orar corespunzător cerințelor pedagogice?

Probabil că nu, fiindcă la fixarea orariilor, consiliile profesoriale se prevalează mai puțin de condițiile psihologice ale activității școlarilor și mai mult de interesele personale ale profesorilor.

A trebuit ca și în această chestiune să intervievia opinia publică, reprezentată mai ales prin părinții școlărilor, pentru ca autoritățile școlare să înceapă a lua unele măsuri.

3. *Șomajul tinerilor licențiați* a scos în evidență: A) *Necesitatea unei extinderi a câmpului de activitate* oferit acestor tineri. Până acum, ei nu aveau, în cadrul învățământului, altă posibilitate de manifestare profesională decât cadrele de învățământul secundar. Or, se știe că marea majoritate a acestora sunt ocupate. Faptul acesta i-a determinat pe licențiații șomeuri să solicite admiterea lor în corpul didactic pentru școlile de muncitori, școlile agricole (la catedrele de cultură generală) dar mai ales în corpul didactic primar, unde locurile vacante sunt mai numeroase, iar necesitatea creerii de noi posturi pentru stărpirea analfabetismului e foarte mare.

Când reprezentanții asociației licențiaților ne-au adus la cunoștință intenția lor de a lupta în această direcție și mi-au cerut avizul în această privință, le-am răspuns hotărât că dorința lor poate fi realizabilă cu o condiție *sine qua non*: *pregătirea pedagogică temeinică pentru noua activitate școlară*, căreia vor să se consacre. Mai ales aceia, cari tind să pătrundă în învățământul primar, vor trebui să stăpânească bine, pe lângă principiile de pedagogie și didactică generală, comune tuturor gradelor de învățământ, problemele speciale ale școlii primare. Tinerii licențiați au înțeles obiecția noastră și au declarat că *vor depune toate străduințele, ce li se vor cere, spre a-și însuși această pregătire*.

B) *Necesitatea unei reduceri a numărului de solicitanți ai posturilor din învățământ printr'o selecție riguroasă dictată de valoarea personală, muncă și pregătire*.

O asemenea selecție se poate face pe mai multe căi: a) *înainte și independent de licență*, prin instituirea unei școli normale superioare separată de universitate și cu un număr de locuri limitat, b) *după licența* obținută la universitate, tot într'o școală normală superioară, dar în legătură cu universitatea și primind numai licențiați prin concurs la un număr limitat de locuri. d) prin instituirea unei *licențe de învățământ*, prin care s'ar pretinde tuturor candidaților la acest titlu, pe lângă stăpânirea specialității științifice ce și-au ales, o pregătire tot atât de serioasă în tot domeniul pedagogiei și al științelor ajutătoare acesteia. Aceia, care nu ar intenționa să intre în învățământ, ar putea obține o licență liberă fără vre-o obligativitate a studiilor pedagogice.

e) Prin școlarizarea facultăților, care implică în sine frecvența regulată și obligatorie la toate cursurile, seminarele, laboratoriile prevăzute în program și deci reducerea numărului de studenți în raport strâns cu posibilitățile de spațiu, material și personal disponibil.

Un început de școlarizare s'a făcut la facultatea de medicină, la politehnică și întrucâtva la academia comercială. În schimb, școlarizarea este inexistentă tocmai la facultatea, care pregătește numai profesori, adică, la facultatea de litere. Aci domnește o adevărată anarhie atât în ce privește studiile, cât și referitor la disciplina morală a studenților.

E ușor de înțeles importanța unei asemenea disciplinări intelectuale și morale a studențimii pentru individ și societate. S'ar pregăti astfel terenul favorabil pentru triumful oamenilor de valoare și muncitori în contra farseurilor; iar societatea ar avea garanții mai serioase pentru realizarea, în toate funcțiile sociale, a unei activități superioare calitativ și sporită cantitativ.

Ne-am bucura, dacă această disciplină în munca științifică și în viața morală a studențimii — pe care interesele superioare ale neamului nostru o cer imperios — nu va trebui să fie impusă din afară, prin mijloace de aspră constrângere, ci va fi consimțită în mod autonom și din adâncul conștiinței de noua generație de studenți.

Am dat, în rândurile precedente, câteva exemple, din cele mai caracteristice, de trezire a conștiinței pedagogice și de încercări timide de a armoniza realitățile cu principiile. Sunt, oare, acestea manifestări acute și trecătoare ale unui sbucium provocat de accidente grave în viața noastră școlară, sau sunt semnele unei reale și durabile tendințe de ameliorare? Aceasta ne-o va arăta viitorul.

G. G. Antonescu
profesor la Universitatea
din București.

**Contribuții la consolidarea și propășirea vieții
culturale-economice în spirit național**
Ideologia Asociației Naționale „Confrăția Română”

*MOTTO: Virtuți morale și cultură.
Progres în cinste și unire.
Credință Patriei, iubire.*

II.

«Confrăției Române» îi revine deci cea mai grea și cea mai înaltă misiune: *De a realiza noile idealuri naționale, rezultate din îndeplinirea idealului Unirii tuturor Românilor sub o singură coroană națională a României Mari.* Aceste idealuri noi, le-am arătat în cele douăsprezece invocări ale chemării noastre. Ele se cuprind bine de tot în deviza nemuritoare a lui Tudor Vladimirescu, pe care noi o adaptăm timpului nostru: *„România și bogățiile ei, ale Românilor”.*

Aceasta este și va fi deviza «Confrăției Române».

Cin s'ar putea ridica în contra acestor idealuri ale popoului nostru? Răspundem: În contra acestor idealuri naționale și în contra modalităților de realizare pe cari le preconizăm noi, nici dușmanii noștri cei mai înverșunați nu se pot ridica și nici nu pot protesta, dar încă fiii Neamului Românesc?

Dacă nimeni în România și în afară de hotarele României, nu se poate ridica în contra idealurilor noastre, atunci, se va găsi oare Român de sânge, care să nu se închine în fața lor? Care să nu se trezească din letargie și să nu pornească la îndeplinirea lor? Răspundem noi pentru toți Români: Nu, niciodată nu!

Prevedem, ca printr'o magie profetică, că realizarea acestor idealuri se va întâmpla mai curînd decît s'ar crede și în mai mare măsură de cît ar putea concepe cel mai fanatic dintre noi.

Dacă un destin nefavorabil nouă și orb, sau mai bine zis, dacă în viitor ne-ar copleși întâmplări grozave, înainte de îndeplinirea acestor noi idealuri naționale, atunci urmările ar putea să fie de o vitregie pe care istoria noastră n'a mai cunoscut-o vreodată.

Cei cari cred că pacea actuală va dăinui la infinit sau că războiul nu e posibil cel puțin pentru câteva zeci de ani în viitor, se înșeală amarnic. Dar, dacă se pare că popoarele trăesc în pace, atunci când nu bubue tunurile, aceasta este iarăși o inexactitate. Pacea, în sensul absolut al cuvîntului, nu există și nu a existat niciodată între popoare.

Între popoare pot să existe raporturi de bună înțelegere și de tovarășie solidară în fața primejdiilor comune. Aceste raporturi sunt însă temporare, trecătoare. Fiecare popor trebuie să le dea o importanță restrînsă și să nu se încreadă nestrămutat decât în propriile sale puteri și în propria sa *vitalitate*. Pentru că este imposibil ca între două popoare, învecinate sau nu cu frontierele, să nu fi existat conflicte războinice sau măcar profunde resentimente în trecut și să nu mai existe conflicte sau măcar despărțiri de drumuri în viitor. Pentru că, dacă pacea plutește la suprafață, în adâncuri există eterna luptă a elementelor, ceea ce în limbajul curent se numește *războiul economic și imigrațiunea lentă*. După războiul mondial, toate popoarele civilizate, mari și mici, s'au încăerat într'o luptă nebună pe terenul economic, luptă care se dă pe uscat, pe mare și, mai nou, pe calea aierului. Progresul formidabil al tehnicii, impune popoarelor adaptări neconținute și uneori radicale, la noile împrejurări și la noile condițiuni de existență.

Popoarele cari se vor mărgini și pe mai departe la o viață restrînsă, încătușată în forme și în mijloace de producție economică învechite -- iar în cazul poporului nostru, de-a dreptul primitive -- acele popoare sunt amenințate cu dispariția, cu subjugarea și desființarea lor politică și etnică, prin înglobarea teritoriului lor în regimurile altor popoare.

Istoria se repetă.

V. Ideologia ce-o preconizăm.

Noi nu avem nimic de dărîmat din edificiul nostru social-național. Noi nu avem nimic de înlăturat și de aruncat ca nefolositor din zestrea moștenită dela străbuni. În domeniul valorilor spirituale, nu se poate aplica legea corosivității timpului asupra lucrurilor, asupra materiei. De aceea *negativismul și destructivismul adepților ideologiilor materialiste*, noi le socotim ca niște aberații și ca niște fenomene de psihologie patologică, născute din pasiunile inferioare ale unor urgișiți ai soartei și ai societății.

De aceea, mijloacele noastre de acțiune ideologică -- zicem de «acțiune» iar nu de «luptă» -- sunt și vor fi numai spirituale. Noi ne adresăm, numai sufletelor neîntunecate de pasiuni inferioare și nealterate, în conformația lor individuală, de doctrine a căror punere în practică a dus totdeauna și pretutindeni, la suprimări de vieți nevinovate, la atentate și la persecuțiuni pe cari judecata rece și imparțială le găsește căt se poate de vinovate. Noi nu admitem lupta între clasele sociale pe motivul privilegiilor lor anora și al oprimării altora.

În România, din punct de vedere juridic, nu există clase privilegiate. Constituția nu le admite. Dacă în starea de fapt există privilegiu, pe când în starea de drept nu există, această

stare de fapt se datorește cauzei că, *clasele de jos* și mai ales *țărâtimea*, nu au fost încă îndrumate efectiv spre crearea unei soarte mai bune, prin muncă bine retribuită în cazul muncitorimii industriale și prin prețuri echitabile la produsele agricole și zootehnice ale țărânimii. Dar aceste îndrumări și îndreptări de lucruri se pot face mai bine prin respectarea ordinii publice și prin apelul energic la aplicarea legilor, decât prin indemnul la rebeliune și la acțiuni subversive.

Trebuie în plus să se ajungă odată și cât mai curînd la un *echilibru economic* între diferitele ramuri de producțiune națională.

Fiindcă a venit în treacăt vorba de «clasele sociale» noi declarăm că *nu admitem clasele sociale ca subdiviziuni naturale și reale ale Națiunii*.

Cine admite în felul acesta clasele sociale, exclude naționalismul popoarelor. Exclde prin urmare, realitatea psihologică și socială cea mai pozitivă, care-i caracterizează pe oamenii din toată lumea, adoptând în schimb un sistem de ficțiuni scornite de un anumit fel de a aprecia rosturile vieții sociale și ale individului în societate, având cele mai adeseori, anumite intențiuni destructive.

Noi admitem în schimb — ceea ce de altcum nimeni nu poate tăgădui — că în România, elementul autohton și cu preponderanță numerică covârșitoare, adică **Românimea**, trăește aproape numai din agricultură. Pe când celelalte două mari ramuri de producție economică, industria și comerțul, sunt deținute de minoritatea infimă a streinilor băștinași sau recent pripășiți în țara noastră. Știm cu toții cum se prezintă agricultura românească, sub aspectul tehnic și comercial.

În ce privește industria și comerțul, știm cu toții, sau trebuie să știm, că acestea, fiind deținute de streini, elementul românesc formează numai muncitorimea nespecializată a acestora. Știm iarăși cum este exploatată și tratată această muncitorime nespecializată, în toate întreprinderile lucrative.

Mai știm că, în starea actuală, când se întâmplă un foarte întins și profund proces de migrațiune dela sate spre orașe (mai ales spre marile centre în frunte cu capila țării și spre centrele petrolifere), în ce măsură această migrațiune influențează asupra acestei țărârimi inculte și ușor perversibilă, în credulitatea ei nativă.

Știm mai ales ce influență nefastă exercită mediul interlop în care se văd nevoiți să trăească acești săteni — de amândouă sexele și de vârste, începând dela doisprezece ani până la limita bătrâneții — pe la periferiile și prin beciurile orașelor.

Știm că religia strămoșească pierde mult mai mult decât se crede, din această cauză. Știm că moravurile se corup; că

viciile se întind și se înrădăcinează înspăimântător în aceste suflete nepregătite pentru apărare; că bolile cele mai cumplite și mai rușinoase îi infectează pe acești țărani și, prin reîntoarcerea lor la vatra familiară dela sate, ele se întind în toată națiunea noastră.

Știm că natalitatea scade neconținut, nu numai la orașe, dar și la sate; că mortalitatea infantilă crește meren; că în plus se mai adaugă calamitățile divorțului, concubinajului, adulterului și anticipărilor prenuptiale la fete.

Știm și despre alte multe nenorociri ce se abat asupra Poporului Român, din toate punctele de vedere.

Știm înșfârșit că Statul nu poate, prin organele sale, stăvili și vindeca răul, în lipsă de mijloace și mai ales în lipsă de zel și conștiinciozitate la mulți din reprezentanții săi.

Iată de ce pornim la drum ca și pompierii; ca și echipele de salvare în ajutorul naufragațiilor și sinistrațiilor; ca și apostolii lui Christos, pătrunzându-ne sufletele cu mila și iubirea de oameni a Samarineandului.

Pornim la drum nu că să lovim în ordinea și edificiul social-juridic al Statului, nici în societate, nici în indivizii singuratici, ci ca să venim în ajutorul Statului, în ajutorul așezămintelor sale, în ajutorul Bisericii creștine, în ajutorul așezămintelor naționale private, pentru *mântuirea Neamului* de primejdiile și relele prezente, de primejdiile și relele viitoare.

Crezând în idealul nostru și în puterile noastre, credem în izbânda noastră totală și ne luminăm calea cu lumina științei, iar sufletele ni le încălzim cu cele mai nobile sentimente de iubire de oameni și de neam.

Salus populi suprema lex esto!

Definirea „Confrăției Române“

Ce va fi «Confrăția Română» în sânul Neamului Românesc?

Răspundem: «Confrăția Română» va fi o *asociație națională de persoane și de organizații românești cu scopuri culturale, educative, sanitare, economice, etc.* Va fi un mijloc și un factor de coordonare, pe baza celei mai depline armonii, între energiile individuale și corporative ale diferitelor alte organizații care vor adera la dânsa sau vor consimți să colaboreze cu dânsa, în vederea realizării unor scopuri comune.

Va fi o colaboratoare fidelă a instituțiilor oficiale, în vederea sporirii rezultatelor urmărite de ele și de dânsa, mai ales în vederea determinării acelu *sens național general*, despre care am vorbit și a cărei mare misiune trebuie să fie: a) Anihilare consecințelor nefaste pentru țară și neam cauzate de luptele politice, de luptele profesionale, precum și de lipsa de coeziune și țel precis a diferiților factori naționali de drept

privat, b) Promovarea intereselor vitale ale Românilor de pretutindeni, așa cum am arătat în capitolele din acest manifest.

«Confrăția Română» va pune bazele unor așezăminte proprii cari se vor numi «Institulele Naționale Române de cultură, de sănătate și de progres economic», cari vor coordona activitatea ei în toate direcțiile. Prin acestea se vor pregăti suflatește cadrele ei de acțiune, se vor procura mijloacele materiale necesare, se va aduna materialul brut de date și informațiuni culese din întreaga țară și lume, prelucrându-l și formând împreună cu ceea ce oferă științele concernente, *doctrina națională* a Confrăției Române. Prin «Inst. N. R. de studii și îndrumări culturale» se vor difuza cunoștințele necesare de ordin social, cultural, educativ, sanitar, arhitectonic, juridic și economic în masele poporului, nu numai prin publicații periodice, dar și printr-o *bibliotecă* a Confrăției Române, care se va numi „**Biblioteca Națională a Românilor**“. Prin «Inst. N. R. pentru sănătatea poporului» și prin «Inst. N. R. pentru propășirea economică a poporului», se vor procura mijloacele materiale necesare propășirii sanitare și economice a Românilor.

Cadrele de acțiune ale „Confrăției Române“ vor fi formate din membrii de orice profesiune demnă, legală și productivă. Deci, *profesioniștii intelectuali* (oamenii de litere, de știință, artiștii, medicii, inginerii, tehnicienii, educatori — profesori și învățători — preoții și alții), vor forma *cadrele de acțiune spirituală și doctrinală*. *Profesioniștii manuali* (industriașii, comercianții, agricultorii și alții din subdiviziunile acestor ramuri de producție) vor forma *cadrele de producție materială*, adică furnizorii de mijloace materiale, la cari bine înțeles vor contribui într-o justă măsură și cadrele intelectuale.

Aportul tuturor va consta din :

1. Activitate fecundă în cadrele programului general al Confrăției Române și al organizațiilor ei din subordine.

2. Contribuție materială minimală, care va fi de o anumită sumă unanim stabilită pentru membrii Confrăției Române și iarăși de o sumă tot unanim stabilită pentru «Unitățile Culturale Economice Românești» dela sate și dela orașe, potrivit posibilităților locale.

*Definirea „Unităților Cultural Economice Românești“
dela sate și dela orașe*

Înainte de a defini «u. c. e. r.», voi face un mic istoric al numelui lor :

Ca unul ce, aparținând învățământului oficial, am constatat prin propria experiență, cât de puțin poate contribui școala primară, în actualele stări de lucruri, la ridicarea spirituală și mai ales economică a poporului, cu deosebire lu sate. O

mărturisesc aceasta chiar și pedagogii noștri cei mai de seamă și chiar legiuitorii învățământului primar. Tot ce se dă elevilor ca matetial informativ — cunoștințe istorice, civice și practice — se uită, se evaporează din sufletul lor și astfel în câțiva ani după eșirea din școală recad în aceeași stare de ignoranță, de apatie și de lăncezeală sufletească, care este atât de caracteristică mai ales poporului dela sate. Astfel tinerii redevin analfabeți aproape în aceeași măsură ca cei ce nu au învățat carte de loc. Ba încă și mai rău; pricepând anumite lucruri pe jumătate, sau pricepându-le greșit, dânșii devin la maturitate elementul cel mai susceptibil față de curentele anarhiste și mai ales antireligioase și antinaționale. Nu insist mai mult acum, asupra acestei chestiuni.

Mă mărginesc a spune numai că *satul românesc nu este încă un mediu social prielnic dezvoltării culturale a locuitorilor săi*. De aceea el trebuie să devină un mediu prielnic și deci un auxiliar al școlii întregitor al educației și al formării generale a individului, pe care a început-o aceasta.

În afară de problema culturală, se știe de toată lumea în ce stare grozavă se găsește satul, sub raportul igienei și al sănătății. Nu insist acum nici asupra acestor chestiuni.

Se mai știe iarăși că satul românesc este caracterizat aproape peste tot, sub raportul economic, numai prin agricultură, prin creșterea vitelor și foarte arareori exploatarea forestiere sau miniere, cari în general sunt acaparate de streini, încât sătenii formează numai brațele de muncă ale acestora. *În această privință, economia națională nu este organizată nici din punct de vedere al producției individuale, nici din punct de vedere al producției colective*. Fiecare sătean își muncește și își administrează bunurile așa cum a pomenit din moși strămoși, fără a căuta cătuși de puțin să-și renoveze și să-și sistematizeze mijloacele de producție. Sub raportul comercial, al desfacerii produselor sale, nimic organizat, nimic rațional. Nu insist acum nici asupra economiei individuale și colective a satului românesc.

Voi desprinde numai *câteva caracteristice fundamentale ale satului*.

1. Satul românesc este o *unitate sufletească* imediat suprapusă familiei. Sătenii se cunosc cu toții între ei, au aceleași obiceiuri, acelaș port, aceleași ocupații. Sunt îndrumați prin legături de sânge și de alianță unii cu alții. Sunt solidari în fața nemulțumirilor venite din afară. Sunt într'un cuvânt puternic legați unii de alții și în plus nu există între ei acel spirit de concurență economică (ruinatoare uneori) care este între profesioniștii manuali și între firmele comerciale dela orașe. De unde ura și subminările reciproce între locuitorii dela oraș de aceeași profesiune.

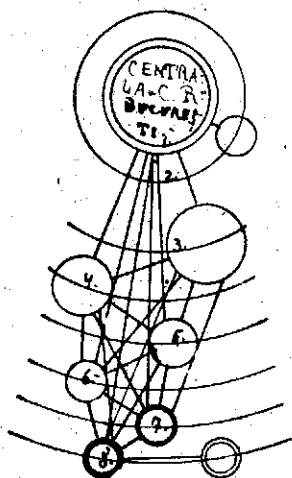

Fig. No 1.-

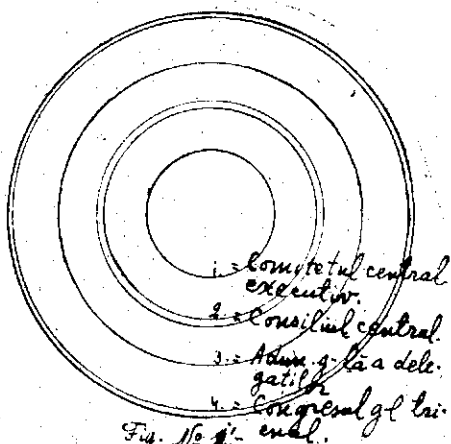

Fig. No 2.-

Organizarea extensivă a Comunității Române.

Organizarea internă administrativă a «U.C.R.»

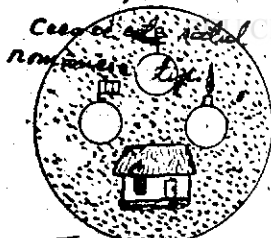

Fig. No 3.

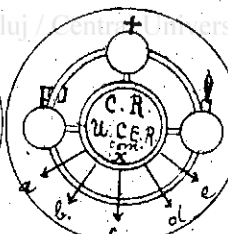

Fig. No 4.

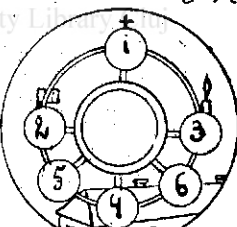

Fig. No 5.

Organizarea activă a «U.C.R.» la nivel.

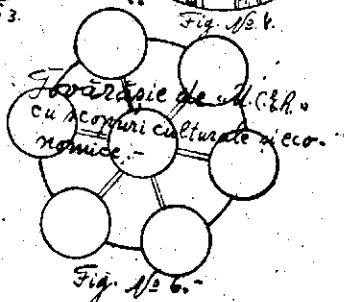

Fig. No 6.-

Planșa No 1.-

Școlă românească tip: organizarea școlii în Unități Culturale-Economice Românești.

2. Satul românesc are două așezăminte profund tradiționale și profund legate de sufletul sătenilor: *Biserica* și *Sfatul bătrânilor*.

Biserica este așezământul moral creștin iar preotul este păstorul sufletesc al satului. Satul este prin biserică sa o *unitate morală*.

Sfatul Bătrânilor din sat care înainte de vreme era condus de cel mai cu trecere dintre săteni, a fost substituit de către oficialitatea de stat cu *așezământul Primăriei* și al *Consiliului comunal*. Deși această substituție se aseamănă ca principiu fundamental, cu ceea ce a fost odinioară «sfatul bătrânilor», totuși, prin «politicianizarea» datorită sistemului guvernamental bazat pe politica electorală, s'a ajuns la o slăbire și chiar la o pierdere a prestigiului și a măreției patriarhale a «sfatului sătesc» de odinioară.

Un alt așezământ al satului este *Școala primară*. Școala, care în unele provincii, este un așezământ sătesc de învățatură creat de biserică, își are originea recentă de tot. Cea mai veche școală sătească din România nu există de mai înainte decât începutul secolului al XIX-lea sau, în cel mai bun caz, ultimele decenii ale secolului al XVIII-lea. De aceea ideea de școală nu este atât de înrădăcinată în sufletul sătenilor ca ideea de biserică. Consecința e că *școala nu se bucură de dragostea nețărnută a poporului dela sate ca și biserică*. Ea este oarecum impusă de oficialitate și comportă obligații care nu se împacă deloc cu mentalitatea săteanului și cu obiceiul lui de a-și folosi copiii la muncile agricole fără să se simtă obligat a da seamă cuiva de educația lor și fără să simtă necesitatea de a le da o educație și o pregătire pentru viața alta decât a sa.

În plus școala e numai pentru copii și adolescenți. Totuși se poate afirma astăzi că școala a devenit un așezământ de cultură și educație inerent fiecărui sat din România și că este *acceptată* de popor și recunoscută de dânsul ca ceva folositor. De aceea putem zice că satul este prin școală și reprezentanții oficiali ai acesteia — învățătorii — o *unitate culturală*.

Deci, în rezumat, am constatat că satul este:

1. *O unitate sufletească națională* prin tradiție și legăturile de sânge.

2. *O unitate morală prin biserică sa*.

3. *O unitate administrativă prin primăria sa*.

4. *O unitate culturală prin școala sa*.

Am constatat fugar că satul *nu se prezintă ca o unitate economică*, întrucât nu există între săteni nici o formă de organizare comună, în vederea muncilor agricole sau a muncilor caracteristice locului, și în vederea desfacerii în comun a produselor lor.

Mihail Robu

inv.-student.

ZIUA UNIRII.

În evoluția socială a popoarelor sunt momente, pe cari istoria le remarcă mai cu tărie, căci ele se impun prin importanța lor tuturor timpurilor. Aceste de multeori deschid drumuri noi în dezvoltarea politică, culturală și economică, și în genere a întregii vieți naționale a unei țări, fapt care face ca ele să rămână neuitate.

Fenomenele de ordin politic și cultural sau altfel, care scot în evidență aceste momente, se încheagă în epoci întregi, în ani și chiar numai într'o zi.

Istoria tuturor popoarelor numără astfel de momente, care se sărbătoresc cu sfințenie din generație în generație căci ele ne reamintesc faptele importante din viața unui popor. Cu cât o națiune și-a strecurat viața prin împrejurări mai aventurate cu atât a înscris în istoria ei mai multe momente de acestea, legate de anumite fapte glorioase ori de unile amintiri triste.

Noi sărbătorim în ziua de 24 Ianuarie acel moment glorios din istorie, în care s'a înfăptuit cel mai mare ideal al poporului Român — Unirea. Prin îndoita alegere din 3 și 24 Ianuarie 1859 și prin voturile repetate ale Adunărilor naționale din Iași și București, când se reușește a se încredința domnitorului ales, Alex. Ion Cuza celor două principate, Muntenia și Moldova să înfăptuiască unirea lor. Acest act se săvârșește după doi ani, când se citește proclamarea la 11 Decembrie 1862, urmată fiind de o adresă de adeziune a Adunării electivă a Moldovei. Acest, act a fost primit de popor cu un entuziasm de nedescris.

Să nu uităm că în acele împrejurări atât de grele, ideia unirii a fost strâns legată de realizarea integrală a idealului național.

Costache Negri în 1848 face o urare profetică pentru unirea tuturor Românilor relatând-o în modul următor: »Așezați precum suntem în mijlocul îndoitului despotism al Europei și al Asiei, să ne dăm împreună frățiasca și ajutătoarea mână

de unire și să zicem cu toții: Trăiască Moldova — Trăiască Valahia! Dar învrednicească-ne Dumnezeu ca să putem striga într-o zi: Trăiască România Unită». Aceasta se realizează la 24 Ianuarie 1862, cu privilegiul celor două adunări din București, dar n'a fost decât primul pas hotărâtor făcut pe calea ce avea să conducă la unirea cea mare, la înfăptuirea idealului național. În epoca aceea naționalitățile din Europa cereau respectarea drepturilor lor și manifestarea voinței de a dispune liber de soarta lor. Principiul naționalităților începuse să fie considerat un principiu de drept internațional. Italia, care urmărea și ea unitatea națională, a sprijinit cauza noastră, ca și Franța.

Italianul Giuseppe Mazini a declarat membrilor delegațiunii române următoarele: »Voi românii, nu veți avea libertate, nici justiție, decât atunci când va cădea împăratul din Viena și țarul din Petersburg«.

Marele Cavour, înfăptuitorul unirii Italiei, a spus că țara sa are un interes de primul ordin »să întărească în mijlocul țărilor slave un stat puternic format de o naționalitate latină«. Iar după înfăptuirea unirii el a răspuns poetului Vasile Alexandri, trimis de domnitorul Cuza într-o misiune diplomatică, spre a obține recunoașterea marilor puteri: »Nimeni nu se va putea împotrivi, ca faptul uimitor ce s'a realizat la poalele Carpaților, să nu se înfăptuiască și la poalele Alpilor«.

Toate aceste profeții s'au îndeplinit prin jertfă și sânge vărsat. La 59 ani dela proclamarea Unirii principatelor s'a proclamat unirea Basarabiei, a Bucovinei și a Ardealului, stabilindu-se pentru totdeauna frontierele firești ale statului Român întregit. Cu jertfa celor 800.000 de români s'a putut înscrie aceasta pagină glorioasă a desăvârșirii unirii țărilor surori, în istoria neamului nostru. Zadarnic se sbat învinșii de eri să distrugă, prin revizuirea tratatelor, așezământul Europei, clădită prin luptele și sacrificiile puterilor aliate, cari au apărat civilizația și drepturile sfinte ale naționalităților oprimăte.

Zadarnic pretind ungurii restabilirea frontierilor vechi ale statului maghiar.

Unirea din 1918 este expresiunea voinței unanime a românilor din Ardeal. Tratatul dela Trianon a consfințit drepturile noastre care sunt imprescriptibile.

Datoria noastră este să fim uniți și tari. Iată porunca vremurilor de azi. Marele nostru om de stat și diplomat Titulescu spune; »unitatea noastră națională este rodul unor suferințe și nedreptăți milenare«.

Acei cari își fac iluziunea că vor putea schimba granițele țării noastre se vor lovi de logica implacabilă a Dreptului și de rezistența nebiruită -- a Forței noastre naționale!

Pătrunși fiind de aceste sentimente acum când ne găsim în granițele noastre etnice, să respectăm porunca mult regretatului fost primministru Duca care a spus. »Datoria noastră este să apărăm cu toată fermitatea, nu alcătuirea fictivă a unor hotăriri diplomatice ci aceeace, în sfânta dreptate, e al nostru și numai al nostru«.

Alexandru Șerban.

ȘVABII NOȘTRI.

O mână de oameni, risipiți la granița de Nord-Vest a țării noastre, în județele Sălaj și Satu Mare, abia 60 de mii, dintre care câteva mii sunt dincolo de graniță. Un număr nu prea considerabil în marea popoarelor înconjurătoare și totuși cu problema lor se ocupă trei țări, ba încă și până la ușa Societății Națiunilor a dus ceva vântul din aceasta problemă. De două sute și mai bine de ani trăiește aici aceasta mică frântură de oameni, de origină germană, lăsată ca pradă puterii de asimilațiune a unui alt popor și era cât p'aci să dispară ca minoritate germană. În timpul războiului mondial a ieșit la iveală această insulă mică a Șvabilor din fundul cuptorului pentru contopirea minorităților cu poporul dominant din vechiul stat maghiar, scăpându-se astfel pentru rasa sa cu caracteristica cea originală și virtuțile ei strămoșești.

După războiul mondial, toate popoarele au ajuns la conștiința națională, grupându-se într'o singură țară, dându-și mână de ajutor chiar peste hotarele țărilor. Aceasta redeştere etnică a creat hotare noi pe trupul bătrânei Europe și soarta noastră ne-a încorporat într'o altă țară, dându-ne o nouă stăpânire. Natural, că aceasta nouă stăpânire ne-a considerat ca de origină germană, însă o parte dintre noi, sub influența educației de ieri, a protestat contra acestei conside-

rațiuni, zicând că sunt maghiari. Ce le pasă lor de lacul Boden și de muntele Schwarzwald; strămoșii lor au venit cu Arpad din stepele Rusiei. O altă parte însă, urmând inspirațiunea inimei, zice că este șvab și este mândru că se trage dintr'un neam atât de mare și renumit. Astfel s'a născut contrastul viu, care a preschimbat comunele noastre pașnice în niște cuiburi de foc, o situație ce nu se va schimba până ce dreptatea nu va învinge, până ce cunoștința de rasă nu va putea sufoca convingerea cea falsă, infiltrată prin o educație tendențioasă și prin sugestiunea unor înșelatori. Conflictul ajunge la culme în chestiunea școlară, știind că: a cui este școala aceluia, este și viitorul. Înainte de a-ne ocupa cu această problemă, să vedem țara strămoșească a Șvabilor, cauza și împrejurările pentru ce au părăsit patria lor și cum au venit în acest ținut îndepărtat; să vedem situația lor în țara nouă, evoluția lor economică și culturală, ca să avem și noi o pătrundere în actuala lor stare turburată. Unde este patria lor strămoșească?

«Kennst du das Land im deutshen Süden,

Das schönste dort am Necherstrand?

Die grünen Rebenhügel schauen

Ins Tal von hoher Felsenwand.»

«Cunoști tu țara în Sudul Germaniei,

Cea mai frumoasă la poalele Necharului?

Podgoriile cele verzi privesc

În vale, de pe înalții pereți de stâncă.»

Da, acolo este patria noastră strămoșească, unde în valea Schwarzwaldului își are leagănul bătrâna Dunăre; unde piscurile cele mândre ale munților elvețieni se reflectă în apa lină a lacului Boden; unde se începe minunata vale a Rinului cu vinuri înfocate și unde ruinele atâtor cetăți din vremea de demult, vorbesc despre gloria veacurilor trecute.

Acolo s'au născut strămoșii noștri, unde au domnit odată vestiții Hohenstanfi, unde e și patria familiei Sigmaringenilor; acolo, unde muza marelui poet Shiller a născut atâtea opere minunate, unde astronomul Keppler a vizitat bolta cerească, stabilind regula circulațiunei sistemului planetelor.

De ce au părăsit Șvabii aceasta frumoasă țară? Ei sunt pașnici și muncitori. Iubesc mult averea, pentru care muncesc neîntrerupt și economisesc cum nu se mai poate. Patria lor a

fost un ținut neliniștit, atins de valurile mai multor războaie sângeroase, ca cel de 30 de ani; războiul de succesiune spaniol etc. Acest fapt a contribuit mult la părăsirea patriei din partea pașnicilor Șvabi. Deci, nu era lucru greu pentru contele Károlyi Alexandru să ademenească pe Șvabi într'o țară depărtată, promițându-le pământ în acest ținut.

După pacea din Satu Mare (1711), contele Károlyi, credinciosul luptător al împăratului în contra lui Rákóczy, a primit o parte însemnată din moșia acestuia. Era vorba, ca acest ținut, despopulat în timpul războiului, să fie colonizat cu țărani harnici, pentru că nu era cine să lucreze, cine să preschimbe acest mare teren neglijat și părăsit într'o adevărată grădină. Visteria țării golită avea nevoie de contribuabili buni, iar magaziile contelui așteptau și ele produsul sudoarei iobagilor șvabi. De mult auzise contele Károlyi despre munca preciză a neobosiților țărani din Württemberg. Se dusese deci să ceară coloniști dela guvernul respectiv. După multă stăruință îi reușise să aducă prima grupă în anul 1712, în Urziceni. Colonizarea a durat în întregul secol al XVIII-lea, aducând grupe după grupe, în intervale de timp mai lungi sau mai scurte, în ținuturile comunelor Carei și Ardud.

Din documentele păstrate, precum și din corespondența contelui către contesă se vede și se constată, că coloniști au trebuit să îndeplinească o muncă enormă ca să-și asigure o existență pe aceste plaiuri, luptând și cu clima neobișnuită, care a cauzat diferite epidemii și mulți dintre ei își luaseră adio și merseră în alte ținuturi, o parte chiar înapoi de unde venise, neluând în considerație drumul cel lung și periculos.

Deci, Șvabii n'au primit de-a gata acest ținut, cum cred și zic mulți. Numai cei stăruitori și vărtoși puteau rezista, rămânând aici și așezând fundamentul acestor comune înfloritoare. Conform contractului încheiat între contele și coloniști, aceștia erau obligați să roboteze contelui 25 zile pe an, iar 1/3 parte din roadele câmpului s'a cărat în șurile și în magaziile lui. Cine a câștigat aici mai mult? Nu e așa că țara și contele? Șvabii i-au aurit pajura, cărora le-a rămas numai robotul pe pământul străin, într'o climă nesănătoasă. Nu pentru Șvabi este grație aceasta colonizare, ci pentru țară și conte, ei n'ar fi murit de foame nici în țara lor. Nu deaceia s'au adus aici Șvabii pentru că pământul e bun, ci, deaceia este bun pământul

pentru că Șvabii sunt aici. Nu datorim nimănui mulțumiri. Dacă e vorba despre asta, atunci ne datoresc nouă. Nimic n'a venit gratis, am cumparat cu mari jertfe tot ce avem. Am primit o scumpă moștenire, pentru care nu se cere altă răsplată decât să ne păstrăm: limba, virtuțile și obiceiurile strămoșești, conzervându-ne astfel în ființa noastră șvăbească.

Ocupațiunea firească a Șvabilor este agricultura, creșterea vitelor și cultura viței de vie. Cu acestea s'au ocupat șin în țara strămoșească. La meserie și mai ales la negoț n'au așa mare aplicare. În ce privește alegerea plantelor de cultură, țaranul șvab este conservativ. Cultivă plantele pe care le-au cultivat și strămoșii lui, cu sute de ani mai înainte, între alte împrejurări economice. Nu este însă conservativ în lucrarea pământului, căci acesta este lucrat cu intensitate, sporindu-i astfel productivitatea. Mica gospodorie, răscumpărată dela conte, s'a moștenit din tată în fiu (de obicei cel mai în vârstă sau mai iubit, mai harnic, mai ascultător etc.) ca pământul familiar (Wirtschaft 20—25 jug. cat) să nu se împărțească. Ceilalți copii erau despăgubiți cu bani, ori erau dați la vre-o meserie, eventual la școala secundară.

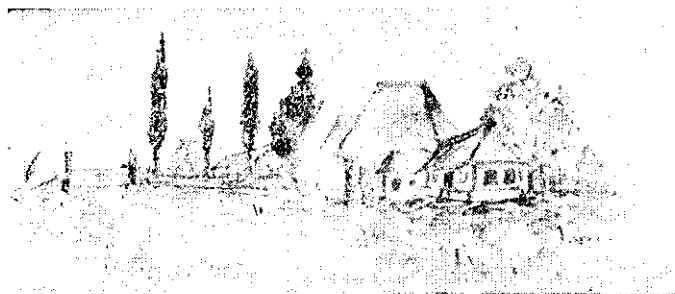
La început, fiecare familie își avea Wirtschaft-ul ei. Mai târziu, unele familii, poate încărcate cu mulți copii ori din cauza părinților ușoratici, au devenit mai sărace. Aceste familii nu mai puteau să aranjeze situația materială a tuturor copiilor, după obiceiurile vechi. Cei dintâi copii au mai primit, însă cei din urmă, abia ceva sau nimic. Cei, cari nu aveau Wirtschaft ci numai o casuță, fără pământ sau cu câteva jughere de pământ erau numiți (Häusler) clăcași iar cei cu Wirtschaft (Bauer), în înțeles de stăpân. Acest obicei, ca unul să moștenească întreaga gospodărie, s'a menținut până după război. Obiceiul era bun din punct de vedere economic, însă, din cel social nu. Au fost cazuri, că unul dintre frați era primar ca cel mai bogat om, iar altul era păstorul comunei. Era ceva natural și nici un copil nu protesta. Războiul a infiltrat în generația tânără ceva din atmosfera socialismului, cerând ca moșia părintească să se împărțească în mod egal, după numărul copiilor. Deci, Wirtschaft-ul se împărțește și țaranul șvab de după război este silit să lucreze pământul cât mai intensiv, folosindu-se de uneltele cele mai bune și moderne, pentru a putea spori producția pământului. Este un lucru cu-

noscut, că țărănul șvab cultivă pământul în modul cel mai rațional. Aceasta să se înțeleagă numai relativ și nu în mod absolut. Agricultură cea modernă încă mult mai cere și dela țărănul nostru, în cea ce privește: lucrarea pământului, aplicarea îngrășământului artificial, rotația plantelor, îngrijirea rațională a pășunelor și a livezilor. Mult mai lasă de dorit și creșterea animalelor de casă. Creșterea cailor este mai înaintată. Vitele erau neglijate și numai în anii trecuți, în urma înființării lăptăriilor, li-se dă mai mare atențiune. Creșterea oilor lipsește cu totul. Ingrășatul porcilor pentru export, a luat un avânt. Cu grădinăritul și pomicultură nu prea se ocupă țărănul nostru, în schimb, cultura viței de vie îi este o ocupație mult plăcută și productivă. Pe ogoare cultivă numai cereale și dela aceasta ramură a agriculturii nu se abate nici chiar după căderea prețului cerealelor. E drept, că din cauza lipsei de fabrici, nici n'ar putea valorifica de exemplu: plantele industriale sau cele textile, care sunt cultivate numai pentru trebuințele casnice. Sau mai poate fi vorbă despre plantele leguminoase, însă nici acestea n'au preț normal, din cauza lipsei de târg cu public consumator.

Dacă industria de fabrică ar lua un avânt în regiunea noastră, s'ar cultiva cu siguranță plantele trebuincioase fabricilor, cum este și în celelalte țări de acest caracter.

(Va urma.)

Gheorghe T. Jussel
inv. dir.

„DIN EXPERIENȚELE PEDOLOGICE“**DESPRE INTELIGENȚĂ.****Mijloace pentru determinarea calității și gradului
inteligenței la copil, în vârsta școlară (7—12).**

Societatea de azi, atât de frământată în preocupările ei, mai mult ca ori când se ocupă de societatea de mâine — copilul — și caută prin cele mai perfecționate mijloace să analizeze partea nepipăibilă a acestui idol.

În toate ramurile de activitate: politică, economică-financiară, literară și mai ales pedagogică, societatea are o tendință de diferențiere.

În domeniul pedagogic, adaptarea învățământului puterilor individului și micșorarea greutăților de predare a cunoștințelor, trebuie să preocupe mult lumea „Învățătorilor“ de astăzi. Educatorul trebuie să descopere și să înfățișeze societății elementele apte — mai ales societății românești — prin cunoașterea amănunțită și precisă a calității funcțiunilor, gradului și înclinărilor psihice ale individului, pentru a nu mai avea ca deținători a atâtor servicii în stat, foarte mulți nepregătiți.

Funcțiunea psihică, a cărui grad și calitate trebuie cunoscută în școala primară este „inteligența“ despre care am să mă ocup imediat.

Nu voi scrie despre etimologia cuvântului, ci am să înfățișez câteva concepții asupra acestei funcțiuni, ce par a fi mai aproape de adevăr și apoi voi arăta, modul cum se procedează pentru determinarea calității și gradului inteligenței, procedeu aplicat de mine la clasa IV-a în școala primară de Stat din Arduzel.

După Stern, inteligența este o capacitate generală sufletească a unui individ, cel adaptează mediului, care trebuie să-i satisfacă cerințele vieții.

Binet o definește astfel: „inteligența e o formă particulară de adaptare la un mediu nou, un mediu mai vast, mai general decât mediul imediat perceput“.

De aici rezultă, că, inteligența nu poate fi redusă la memorie, nici la imaginație și nici de cum la gradul de perfecționare al simțurilor, cum nu s'au sfiit unii psihologi să afirme. Deci, să se înlătore definitiv eroarea, că, „inteligent“ este acela care a știut să memorizeze ceva și să reproducă întocmai. Calificativul de „inteligent“ i-se poate atribui numai aceluia care s'a putut adapta ușor unei noi situații și a reușit să creeze ceva nou ieșit din comun.

Inteligența ar fi o funcție de organizare a celorlalte facultăți sufletești, pentru a atinge un rezultat maxim, și ca o consecință, inteligența nu poate fi cunoscută, cercetând diferite facultăți sufletești examinate izolat.

Binet, după o observare și cercetare îndelungată a activității școlare și extrașcolare a copilului, clasifică indivizii din punct de vedere al calității inteligenții în următoarele patru feluri de tipuri:

a) Tipul teoretic și tipul practic. Primul judecă mai mult înainte de a lua o hotărâre, decât al doilea, care trece mai repede la acțiune. Cum am cunoscut aceste tipuri în clasa mea?

„Lucrez la lucrul manual cu ei, împletitură din foi de porumb, pentru a face ștergători, pe care își vor șterge picioarele înainte de a intra în clasă. Le-am spus că ștergătoarea are forma rotundă și puțin turtită. I-am întrebat. Când învățăm împletitura pentru a da forma ștergătorii, cu ce prindem, ca să stea una lângă alta rotocoalele?... Unii mi-au spus, că luăm un ac cu ață groasă și coasem rotocoalele sau facem niște bețișoare ascuțite la un capăt, pe care le batem în împletitură. Dar n'a făcut. Pe unul îl văd că pleacă afară și aduce o ramură din care tae mai multe bețișoare. Le ascute frumos, ia un băț dela sobă și începe să bată câte un bețișor din moment ce învățăm împletitura, dând forma ștergătorii“.

b) Tipul subiectiv și tipul obiectiv. Aceste tipuri le poți cunoaște ușor din lucrările copiilor la compunere. Ale primului sunt brodate cu o mulțime de cuvinte literare, iar ale celuiilalt redă obiectiv toate însușirile obiectului.

Am dat clasei să descrie „Mărul“ (fructul). Din 8 copii câți am în clasă, dintre care unul a fost absent în ziua aceea, trei mi-au făcut lucrări mulțumitoare, iar restul au fost slabe.

Iată cum descrie elevul Mureșanu Ioan (tip obiectiv) mărul:

„Mărul este un fruct. Are forma rotundă. La măr vedem o coadă cu care se leagă de cracă. În mijloc mărul are semințe. Mărul este dulce“.

Eleva Naghi Berta (tip subiectiv) descrie mărul astfel: „Mărul este fructul unui pom care crește în grădină. Lângă noi este o grădină frumoasă cu mulți meri. Merii din grădina aceea au făcut niște mere mari și frumoase. Uneloro aveau culoarea galbenă și altele roșie. Am mâncat și eu un măr și ce dulce era!“

c) Tipul analitic și tipul sintetic. Pe aceștia nu-i poți cunoaște decât din descrierile orale ce le face la științele naturale. Tipul analitic desface obiectul în părțile componente și vorbește despre fiecare, tipul sintetic când descrie un obiect, vorbește numai de însușirile generale și caracteristice ale lui.

d) Tipul receptiv și tipul spontan. Primul tip face față diferitelor împrejurări cu material ce-l are înmagazinat în memorie, iar al doilea tip are puterea aceea de invenție — imaginația dezvoltată — și imediat dă niște răspunsuri de te minunezi.

Pentru cercetarea gradului de inteligență psihologii Simeon și Binet au formulat o serie de teste (test, înseamnă un experiment prin care putem să ne dăm seama de o capacitate psihică a unui individ sau de o facultate psihică luată izolat) pentru fiecare vârstă, alcătuind așa zisă „scara metrică“.

Cu ajutorul „scării metrice“ am calculat „Câtul intelectual“ al elevilor din clasa IV, care au o vârstă cronologică de 10 și 11 ani. Am utilizat pentru ambele vârste, testele din scara metrică dela vârsta de 6 ani inclusiv, până la 12 ani inclusiv.

Fiecare serie de teste din scara metrică, cuprinde cinci teste corespunzătoare unei vârste. Am experimentat toate testele dela 6—12 ani cu fiecare elev din clasă. — (Exemplu: la pag. 100).

Am dat elevei spre rezolvare seriile de teste pentru anii dela 6—12 ani. Până la vârsta de 7 ani inclusiv, eleva a rezolvat toate testele și deaceia cifra 7 am luat-o ca punct de plecare în socotirea vârstei inteligenței. Am continuat cu rezolvarea la vârsta de 8, 9, 10 și 12 ani și testele la care a dat răspunsuri bune le-am notat cu plus (+) iar pe celelalte cu minus (—) (ca în tabel).

Rezultatul		Numele elev. : Naghi Ana Data exam. : 16-XI-1934 Vârsta cronologică : 10 ani Vârsta mintală : Clasificația :	Rezultatul		Numele elev. : Mureșan I. Data exam. : 17-XI-1934 Vârsta cronologică : 11 ani Câtul intelectual : Clasificația :
Naghi Ana	Mureșan Ioan		Naghi Ana	Mureșan Ioan	
		6 ani			9 ani
pls.	pls.	Descrierea unei gravuri	—	pls.	Data zilei
pls.	pls.	Repetarea unei propoziții de 16 silabe	—	pls.	Definiția prin subsemnare logică de noțiuni
pls.	pls.	Să compare din gând două lucruri	pls.	pls.	Mai multe greutăți să le pună la rând în ordinea greutății
pls.	pls.	Să deoseb. mâna dreaptă și urechea stângă	pls.	pls.	Să dea restul la 20 lei
pls.	pls.	Trei sarcini mici de îndeplinit odată	pls.	pls.	Intuirea unei gravuri
		7 ani			10 ani
pls.	pls.	Lipsurile unei gravuri	pls.	pls.	Să păstreze 6 amintiri dintr'o lectură de ziar
pls.	pls.	Deosebirea între ce este la stânga și ce este la dreapta	pls.	pls.	Să cunoască monedele care circulă
pls.	pls.	Să desemeze un romb	—	—	Din 3 cuvinte să formeze 2 propozițiuni
pls.	pls.	Să repete 5 cifre	pls.	pls.	Să repete o propozițiune de 26 silabe
pls.	pls.	Să cunoască monedele care circulă	pls.	pls.	Să repete 6 cifre
		8 ani			12 ani
pls.	pls.	Să compare din memorie 2 obiecte	—	—	Să cetească fraze nepotrivite
pls.	pls.	Să inumeze dela 20-0	pls.	pls.	Să alcătuiască o propozițiune din 3 cuvinte
pls.	pls.	Să numească 4 culori	—	—	Să definească cuvinte abstracte
pls.	—	Să extragă esențialul din lectura unui ziar	—	pls.	Să constituie fraze imbutățite
—	—	Să răspundă inteligent la 3 întrebări	pls.	pls.	Să găsească 60 vorbe în 3 minute

Din seria de teste pentru vârsta de 8 ani a rezolvat 4.

" " " " " " " " 9 " " " 3.

" " " " " " " " 10 " " " 4.

" " " " " " " " 12 " " " 2.

Rezultatul totalizat și împărțit la 5 teste câte are o vârstă mintală: $13 : 5 = 2\frac{3}{5}$.

$7 + 2\frac{3}{5} = 9\frac{3}{5}$ (vârsta inteligenței).

Vârsta cronologică fiind 10 ani și vârsta inteligenței $9\frac{3}{5}$

această elevă este normală, însă, nu știu din ce cauză are o întârziere mintală cu $\frac{2}{5}$.

Un procedeu foarte bun și ușor ne dă Stern pentru aflarea câtului intelectual: împărțim vârsta inteligenței la vârsta cronologică. Când vârstelo se potrivesc, câtul va fi 1 și copilul va fi considerat normal.

Elevul Mureșan Ioan a avut 15 teste pozitive considerate dela 8—12 ani. $15 : 5 = 3$. Această cifră o adunăm cu vârsta anterioară vârstei ce am luat-o ca punct de plecare, adică 7.

$$7 + 3 = 10 \text{ (vârsta inteligenței).}$$

$$C. I. = \frac{4 \text{ int.}}{4 \text{ cron.}} = \frac{10}{11} = 0,90.$$

Căutăm în tabelul de mai jos, alcătuit de psihologul american Terman, ce cuprinde gradele intelectuale și vedem la câtul intelectual 0,90 ce corespunde;

Câtul intelectual 0,80 — 0,90 „încetineală de spirit“.

Câtul intelectual	Clasificarea
Deasupra lui 1,40	Geniu
Dela 1,20 — 1,40	Inteligență excepțională
„ 1,10 — 1,20	Inteligență superioară
„ 0,90 — 1,10	Inteligență mijlocie
„ 0,80 — 0,90	Încetineală de spirit
„ 0,70 — 0,80	Insuficiență mintală
La 0,70	Granița inferioară a normalității
Dela 0,50 — 0,70	Debilitate mintală
„ 0,25 — 0,50	Imbecilitate
Sub 0,25	Idioție

Din cele două exemple, cred că reese destul de clar procedeu pentru determinarea gradului de inteligență a unui copil în vârsta școlară și se poate observa cât de ușor poți face o hierarhizare a elevilor după vârsta lor intelectuală.

De o mare importanță este a-ți da seama, tu, „Învățător“ de această capacitate psihică, spre a face accesibil învățământul tuturor elevilor și a nu confunda copiii inteligenți cu falșii inteligenți.

Domnilor colegi, dacă experiența mea a prezentat interes și v'a stimulat, sacrificați o părticică din puținul timp liber ce-l are un învățător, aplicați-o în clasele D-Voastre, convingându-vă de importanța ei și tot odată numai astfel sunteți în ritmul vremii!...

Arduzel - Sălaj.

Costică Gh. Andrei - Albești.

SĂ RIDICĂM MORALUL.

Gesturile atât de dureroase a timpurilor de azi, faptele atât de umilitoare cari des apar pe orizontul națiunilor prezente, ne fac de a sta puțin pe gânduri și a ne judeca că unde vroim să mergem și unde vom ajunge.

Pe poporul de agricultori, pe poporul dela sate, unde știm ca veacuri s'a păstrat cu sfințenie prin vitregia vremurilor grele și pe fruntea căruia s'a continuat ideea dreptului nostru istoric, trebuie să ne așezăm pânza atât de nebuloasă a viitorului.

Oare prin pasul încrezător al cerințelor noastre moderne, oare prin operele noastre atât de noi nu tulburăm apa limpede a satului? Și cinei-i mai vinovat ca învățătorul dacă izvorul limpede din care bem se va tulbura și nu va curge așa de cristalin?

Statul prin rigiditatea oficialității lui, prin contactul atât de rar cu satul, prin agenții lui care de multe ori lasă mult de dorit prin ceiace propagă, niciodată nu va putea egala rolul atât de important al învățătorului, care trăește veșnic în imediata lui apropiere.

Având o astfel de importantă chemare în realizarea viitorului acestei țări, trebuie să ne punem întrebarea: Unde vom să mergem și cum vom ajunge la țintă?

Pași colosali s'au făcut pe terenul atât de vast al teoriei, pași titanici s'au făcut în toate domeniile de activități omenești, dar oare aceasta cale rapidă spre apogeu, ne va aduce cândva și fericirea? E foarte greu de răspuns. Atâta timp cât nu vor fi privite prin prisma moralității nu vor aduce roadele cerute de viitor. Atât timp cât nu vor fi trecute prin prisma aureolei cerințelor divine, prin prisma cuvintelor și faptelor

înălțătoare a fiului Mariei din Nazaret, nu ne vor garanta viitorul atât de nebulos al acestei omeniri.

Credința și naționalitatea au fost scutul pe umerii căruia s'a răzimat viitorul acestui neam încercat. Moralul este poarta prin care vom învinge, lăsând la o parte zgomotul curenților de idei și de profesii a naturalismului și materialismului a scepticismului și pozitivismului și să îndreptăm asupra celorlalte idei ce ne-au condus veacuri de-a rândul dovedindu-ne tăria și puterea lor. Să lăsăm la o parte acele idei ce ne par că strălucesc în ochii noștri și cari atunci când le contemplăm mai puternic, se îndreaptă cu ura ne'nfocată asupra noastră. Exemplele multor state bazate pe astfel de idei, mai ales acum în urma ecoului Războiului mondial, ne dovedesc aceasta. Rezultatul atât de glorios a științei și tehnicii moderne, am văzut că s'a întors făcându-se arme contra civilizației însăși. Apoi omenirea scăpată de înfricoșatul măcel, din grozavul dezechilibru economic, a început a căuta brusc o rupere de trecut, prin nașterea profesiilor ateiste, alungând nevinovatele idei morale și îndreptându-se spre noi altare. Se năruie încet, se clatina grabnic ideile pripite, spiritele profesilor veacului acesta, iar omenirea aderentă lor, privește cu groază în viitor.

Să lăsăm ideile prin care alții s'au distrus și să ne îndreptăm la acele cari veacuri de-a rândul, în timpuri cu mult mai grele, ne-au condus cari au fost credința și naționalismul. Să creștem spirite în aceste idei, să ne întoarcem cu tărie la credința poporului, iar noi învățătorii să formăm spirite în cadrele moralei, mai mult decât niște magazii de cunoștințe ce privesc lumea prin idei false.

În orice lecție predată în clasă, dela cea mai simplă lecție de intuiție a clasei I și până la cea mai complicată lecție de clasa VII-a trebuie să infilțăm în sufletele dornice de a afla adevărul, credința și naționalismul, izvorul ce ne-a păstrat în decursul veacurilor grele. În popor trebuie să alimentăm prin sfaturile noastre bune credința bunului Isus, naționalismul neamului nostru, spre a forma o stâncă puternică valurilor cătropitoare ce ne amenință. Trebuie să oprim ceiace se clatină, vântul ce suflă din temelii nesigure ale altor neamuri și națiuni, păstrând prin aceste idei, ceiace cu atâtă greu s'a câștigat

Vasile Buda, dir. inv.

SCOPUL LIGII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI.

Scopul Ligii Învățământului, se află în strânsă legătură cu anumite lipsuri cari se obsearvă în școala românească — de orice grad și categorie ar fi ea — și cu lipsa de educație morală, națională și socială, care se obsearvă în toate manifestările vicții publice și mai cu seamă în viața tineretului de ambele sexe.

Constatăm următoarele :

Obligativitatea și gratuitatea Învățământului primar, nu este efectivă.

Între școala primară — de la eșirea elevilor din ea — și până la intrarea lor în armată — pentru copii care nu-și continuă studiile, este o mare prăpastie. Puținul bine ce au învățat în școală, în cazul că ei au urmat cursul complet, se uită, căci între școală și regiment intervine strada, fabrica sau mediul social, complet indiferent și total dăunător formării adolescentului.

Tineretul care își continuă studiile, în învățământul secundar sau în diferite școli de specialitate, vorbind de cei care le termină și dobândesc un certificat de studii, posedă anumite cunoștințe de cultură generală sau specială, dar învățământul în genere având mari lacune și fiind cu totul lipsit de educația morală, națională și socială, tânărul nu dobândește forțele sufletești cu care să între victorios în viață, să-și asigure existența și mai cu seamă să-și poată îndeplini cu demnitate, tripla datorie ce se cere fiecărui om : soldat, tată de familie și cetățean.

În învățământul public crezul muncii lipsește ; îndrumarea către munca creatoare, înțelegerea și respectul datorit muncii altora, dreptul la viață prin muncă cinstită, răbdătoare și supusă, nu se cultivă.

O unitate în predarea materiilor de învățământ, o armonizare între educația intelectuală, morală, fizică, sanitară, națională și socială, lipsește.

Tânărul devine nu o personalitate cu o minte sănătoasă în corp sănătos, gata de a înfrunta singur drumul vieții și de a-și câștiga existența prin puterile lui sufletești și intelectuale, ci de multe ori un debilitat sufletește și trupește, iar pentru asigurarea

rea existenței, aproape totdeauna, un candidat la slujbele statului, la care pentru a ajunge și a se menține, nu cruță nici el, nici părinții sau tutorii săi, nici un mijloc, chiar desonorat.

Față cu această stare de lucruri pe care oricine o observă orice pasivitate constituie un păcat față de noi înșine și o crimă de înaltă trădare față de Patrie.

Dacă statul nu poate încă corija aceste lipsuri, trebuie să intervină inițiativa particulară apropiată circumstanțelor atât economice cât și sociale din fiecare regiune.

Inițiativa particulară trebuie să se adreseze atât părinților, pe care trebuie să-i aducă la o concepție mai sănătoasă asupra datoriilor lor față de copii, cât și cetățenilor în genere pe care trebuie să-i lumineze asupra datoriilor sociale făcându-i să se intereseze și să susțină în deaproape buna stare morală și materială a învățământului.

Inițiativa particulară trebuie să se trezească interesul cetățenilor atât pentru a asigura obligativitatea învățământului primar și complementar — cât și pentru a asigura adolescentului dela eșirea din școală, până la intrarea în regiment sau viața socială, cunoștințe dobândite când el nu posedă decât învățământul primar, dirijindu-i într'acelaș timp perfecționarea sa în calea profesională — în sfârșit se înzestreze tânărul om, prea lăsat lui însăși, cu principiile solide indispensabile unui cetățean. Școala nu este totul.

Intre școală — de orice grad și categorie — și între viață este o mare prăpăstie, o perioadă foarte grea de trecut. Pasagiul critic este adolescența.

Școala de astăzi, are un mare defect: nu are a doua zi.

Copilul sau tânărul care isprăvește învățământul public, nu este decât un copil. Un copil slab, al cărui caracter nu-i format și al cărui viitor nu-i încă hotărît, sau deplin hotărît. Se spune noi nu vom veghea asupra lui, cât de ușor va uita ce a învățat sau nu va găsi din cunoștințele dobândite în școală, un folos imediat în viață. Nu mai vorbim de lipsa educației morale, naționale și sociale, totul neglijată în învățământul public de orice grad, și care constituie tot răul social de care suferă societatea românească.

De aceea Liga Învățământului își propune, că departe de ori ce politică de partid, să cheme alături de ea — pentru salvarea Patriei și asigurarea unui frumos viitor copiilor, pe toți

oamenii de bine din Țara Românească. Părinții și toți cari știu ceva, și cari din cunoștințele lor, din dragostea lor către copii, pot învăța de bine Tineretul Țării.

Liga Invățământului se adresează către toate categoriile sociale, agricultori, muccitori, meseriași, comercianți, industriași, profesiuni libere, preoți și profesori de toate gradele, scriitori, medici, avocați, ofițeri, artiști, magistrați etc.

Din unirea tuturor, trebuie să se nască pe tot cuprinsul Țării Românești, societăți pentru protecția școlii și a tineremii din școală și în afară de ea, aceste asociații cât de mici ar fi ele, să constituie niște stupi locali, care să se alătore pe lângă școlile publice și în fiecare membru conștient de datoria lui față de viitorul copiilor și s'o alipească bucuros (acestei Asociații), și să lupte în scopurile Ligii Invățământului.

Pentru salvarea și viitorul Țării să nu se măsoare jertfa, să nu se măsoare oboseala, să nu se măsoare devotamentul, fiind convinși că prin munca, grija și jertfa ce toți vor depune-o în folosul copiilor, se clădește pe temelii de granit, Edificiul Neamului Românesc.

Membri fondatori și aderenți:

I. P. S. Mitropoliții, Nicolae al Ardealului și Gurie al Basarabiei; P. S. Arhieru Bartolomei Stănescu, Episcopul Râmnicului-Noul Severin; P. S. Tit Simedria; P. S. Arhim. I. Scriban Prof. Univ.; P. C. Preoții I. Mihalcescu, Gala Galaction Prof. Univ.; d-na I. Cantacuzino, d-na O. Satmary; d-l Dr. Skupiewski, senator; d-l Drag Hurmuzescu, Prof. Univ. Senator; d-l Berceanu Prof. Univ. Deputat; d-l S. Mehedinți, I. Petrovici foști Miniștri, Prof. Univ.; d-l Dr. N. Lupu fost Ministru; d-l N. Maxim fost Subsecretar de Stat Ministr. Muncii; d-l Dr. G. Marinescu Prof. Univ. Membrul Academiei Române; d-l G-ral N. I. Condiescu Aghiotant regal; d-nii Leontin Iliescu, Victor Bilciurescu ziarști; d-l Cezar Pascu fost deputat; d-l P. I. Niculescu fost Prim ajutor de primar G-ral al Capitalei; P. C. Preoții Manea Popescu, Pasculescu Orlea; d-na Pasculescu Orle Institut.; d-l Ionel Munteanu Prof.; d-l Gh. Gheorghiu, Dir. Primăria Capitalei; d-l Dr. C. Deculescu fost Secretar G-ral Minis. Sănătății; Lt. Col. V. Panaitescu Sub-directoral Cercetașilor români; d-l Ing. D. Ma-noilescu; d-l Const. Georgescu Profesor etc.

Adeziunile și orice informațiuni se pot obține la Secretariatul G-ral al Ligii Invățământului în Str. Principatele Unite 74 București V.

Liga Română a Invățământului.

LOCALISMUL ÎN STUDIUL GEOGRAFIEI.

Consultat STANCIU STOIAN.

Punctul spre care tinde întreaga omenire, este civilizația prin educație. Cu aceasta grija pentru viață începe a-și mări orizontul cunoașterii spre cea ce-l înconjoară, spre cea ce-l interesează mai mult și-i folosește în viață.

Educația a evoluat dela popor la popor, zăbovind și asupra personalității pedagogilor mai însemnați, descriind viața și operele lor. Cu evoluția educației dela popor la popor, s'a sistematizat și uniformizat cultura popoarelor, pornite spre lumină și civilizație. Pentru aceasta toți savanții și filozofii timpului și-au îndreptat privirile spre școală, căutând a educa individul prin societate, dând loc multor cercetări psihice și filozofice, având la bază cunoașterea lucrurilor reale, prin intuiție, în mod activ, dând naștere astfel școlii active. — Un înaintaș antic al școlii active poate fi socotit Socrates, care prin metoda sa »Socratică« a făcut apel și la gândirea elevilor săi. — Educația evului mediu a fost bazată pe autoritatea magistrului; având metoda expunerii: »Crede și nu cerceta«.

Descartes, cu îndoielile sale, a învățat pe contemporanii săi, să se îndoiască de orice adevăr înainte de a-l fi analizat cu mintea lor. Bacon îndeamnă elevii săi să caute adevărul prin experiențe. Jon-Loke spune »nimic nu intră în intelect, până ce n'a trecut prin simțuri«. Comenius cu intuiția obiectului, a făcut în școala sa, atmosfera plăcută elevilor, de a cunoaște lucrurile reale pe baza experienței. Strigătul uriaș a lui Rousseau »amici căutați de vă studiați copiii, căci cu siguranță nu-i cunoașteți« a descuiat ultimele lăcate ale școlii, lăsând copilul în mijlocul naturii pentru a-și însuși cunoștințele singur. Cu respectarea individualității copilului, a făcut un mare pas în educația poporului, având la bază natura, în mijlocul căreia copilul să fie lăsat în voia lui. Pestalozzi, a fost cel mai mare pedagog al secolului XIX-le care a pus bază educației morale, sociale și culturale, ținând seamă de forțele psiho-fizice ale copilului. Acestea au fost și sunt doctrinele școa-

lei active. Școala activă propriu zisă este de dată foarte recentă. Ea și-a luat avântul în mai multe direcții: utilitaristă, individualistă, sociologică și regionalistă sau localistă. Activismul a dat copilului drept de liberă cugetare; a învăța ceace-l interesează, formând metoda centrelor de interes, al cărui inițiator este Dekroly. Metoda centrelor de interes pornește dela concret la abstract, dela lucruri din viața copilului ce-l interesează mai mult, având la bază »observația, legătura dintre obiect și elev și expresia lucrurilor, prin care se deosebește de metoda Herbartiană, a treptelor psihologice (a materiilor de învățământ). Metoda centrelor de interes este o consecință a activismului; ea este și îndreptățirea localismului. Localismul educativ este un punct al psihologiei și al pedagogiei active, fiind în strânsă legătură cu sociologia.

Psihologia contemporană a dovedit că între viața sufletească și cea materială există o unitate de natură și că cunoștința este numai o funcție de orientare în mediul social. De aceea părere sunt filozofii germani: Dielth, Miller și Stern, spunând că: omul vine în contact cu lumea ce-l înconjoară, prin simțuri, cari apoi trec la intelect.

A scoate pe om din mediul său, înseamnă a scoate o plantă dintr'un loc și a o planta în alt loc, în urma cărei lucrări planta se usucă și nu aduce nici un rod. Așa se întâmplă și cu copilul în școala de azi. El învață lucruri pe cari nu le-a văzut niciodată și nici nu se întâlnește cu ele în viață. Rolul școlii active este deci să cultive plante umane, pe teren propriu și în mod rațional.

Mersul rapid al civilizației a despărțit pe om de mediul său. Meseriașii, industriașii și funcționarii pierzând contactul cu pământul, au sărăcit grozav. Contactul cu pământul trebuie luat, lăsând copiilor pământul să-l lucreze, pentru a se reface, materialcește, fizicește și sufletește. Lange și Hartman cu probe reușite a arătat pericolul ce-l așteaptă pe om, dacă se desparte de natură. Din anchetele lui se vede că vocabularul copiilor dela oraș este mai bogat, dar cu conținut fals, pe când al copiilor dela țară este mai sărac, dar bazat pe intuiția bogată a naturii. Prin urmare învățământul intuitiv, nu va izola niciodată, ci va îmbrățișa mediul extra școlar. De aceea educatorul să se coboare în mediul copilului, să lucreze cu el și nu contra lui, să-l familiarizeze cu pământul strămoșesc

și cu lucrurile ce-l înconjoară. Pedagogul care a făcut progres localismului educativ, este Miss, care a scris și o carte în limba franceză: »Unitatea Geografiei în educație« în care el înțelege nu numai mediul geografic, ci și pe cel cultural, pentru că pământul determină ocupațiile ființelor umane, cari ocupații determină organizația lor socială. De aici urmează că localismul educativ este un corolar al intuiției. După cum intuiția nu se face pentru intuiție, ci pentru a se ridica la abstracțiuni, tot așa nici localismul educativ, nu se face pentru a ne menține în starea înapoiată a mediului, ci pentru a mări orizontul cunoștințelor în mod temeinic și rațional. Friderich Paulsenn spune că: »localismul este un punct de plecare și frivol pentru împiedicarea progresului social-și cultural. Metoda cea mai bună pentru cunoașterea mediului este cea monografică al cărei inițiator este D-nul profesor D. Gusti. — Pentru a putea îmbrățișa realitatea din toate punctele de vedere D-sa face distincție între patru cadre și patru manifestațiuni sociale.

1. Cadrul cosmologic, este suma influențelor pe care le aduce mediul geografic societății pe baza raportului dintre natură.

2. Cadrul istoric, cuprinde substratul psihic al faptelor cari vorbesc urmașilor.

3. Cadrul biologic, este influența adusă societății din partea rasei și națiunii.

4. Cadrul psihologic, arată obiceiuri, credință și opinii locale, cari determină neutralitatea indivizilor.

Manifestările studiate de D-l profesor Gusti sunt :

a) Manifestări spirituale, cari arată : religie, literatură și muzică.

b) Manifestări economice, care privește pământul cu producțiunile.

c) Manifestări juridice, cuprinde îndeplinirea drepturilor scrise și nescrise.

d) Manifestări politice, cuprinde formele de guvernare.

Toate aceste cadre și manifestațiuni trebuiesc studiate de educator, pentru că ele dau acea culoare locală a mediului în care trăiește copilul. Negreșit omul nu este cameleon să se culoreze după mediul care-l înconjoară, el reacționează prin activitate, el se culorează într'un fel.

Activitatea și mediul local, deosebesc foarte mult sufletele oamenilor. Ex. Omul din regiunea muntoasă va lucra la tăiatul lemnului; cel dela deal, podgorii, etc. cari lucrări lasă urme, cari se iau dela om la om. De aceea ar fi bine ca școala să conlucre în mediul părinților și nu contra lor, pentru că vorbele ce le învață copilul în școală rămân vorbe. El rămâne tot plugar cași tatăl său. O anchetă făcută în acest sens în Germania, a constatat că copiii învățătorilor și profesorilor, universitari, au progresat mai mult în școală pentru că întâlnesc același mediu acasă ca și în școală.

Pentru a pune în practică problema localismului în studiul geografiei, ar trebui să studiem cadrul cosmologic care ne arată raportul dintre natură și cultură, precum și configurația geografică a regiunii. Ne mai arată, ce fel de pământ avem? Cum este la suprafață? Cum se prezintă straturile în adâncime? Ce ape se găsesc în regiune, de unde și încotr'o curg? Ce foloase și pagube aduc? Dacă sunt întrebuințate în industrie sau agricultură? Care e clima ținutului? Ce vânturi și dincotr'o bat mai mult? Clima în ultimii 15 ani: câtă vară, iarnă, geruri, furtuni, înecuri au fost? Cantitatea de ploaie căzută anual? Ce arbori, pomi se cultivă și în ce proporție? Ce plante au dispărut și cari au fost aclimatizate și ce importanță economică au? Ce animale domestice, sălbatice, cari au dispărut și cari s'au aclimatizat și cu ce efect economic? Dacă sunt bălți exploatare și ocupația locuitorilor. Ce fel de păsări și insecte se găsesc în regiune?

Pentru a pune în faptă cadrul cosmologic, educatorul trebuie să țină seamă și de manifestarea economică, care-l interesează mai mult pe copil, fiind și el plugar ca și tatăl său. De aceea educatorul va arăta copiilor întinderea pământului satului lor și numărul locuitorilor. Va arăta starea locuitorilor din sat: cari cât pământ au, calitățile pământului, precum și venituri și cheltuieli; din arendarea pământului, venituri din produsele animalelor, arătând totodată și cheltuelile gospodarului: cu hrana, îmbrăcămintea și impozitele cuvenite după terenul ce l-au cultivat. Va mai arăta care este numărul muncitorilor, după felul lucrului ce-l fac. Câți meseriași, funcționari de stat, particulari, comercianți și muncitori agricoli? Câți servitori, cerșetori și șomeri sunt în acel sat?

Negreșit aceste lucrări nu vor avea ecou în școala noastră,

până când educatorul nu-și v'a cunoaște satul, pentru care îi trebuie un timp mai îndelungat. Pe lângă aceste îndrumări alcătuirea unui muzeu local ar determina și mai mult, activitatea interesul și localismul în studiul geografiei. Școalele noastre de azi n'au alt material didactic, afară de acel al Cassei Școalelor, care în cele mai multe părți e strein locului întrebuițat. Astfel copilului dela câmp la intuiția »Casa părintească« i-se arată un tablou cu casă de munte, care nu seamănă cu casa lui. Când are de intuit cărămida, i-se arată cărămidă, care se află într'o altă regiune, deoarece așa are la îndemână. Cu alcătuirea unui muzeu local, s'ar umplea golul imens în școală, folosindu-ne totodată și la studierea sociologică a satului. Alcătuirea muzeului local se poate face foarte eficient și cu ușurință, fiind seamă de două condițiuni principale: 1. Să cuprindă lucrurile cari să dea o idee de viața ținutului: care e sufletul locului căruia să ne adaptăm și să atașăm copilul. 2. Să cuprindă lucruri necesare învățământului, cari ne pune în mână materialul practic pentru realizare acestui atașament, prin școală.

În cadrul cosmologic, muzeul local va cuprinde: a) materialul mineralogie, colecționat de copii și educator în timpul excursiunilor anuale, alegând materialul bun pe care va scrie: locul unde l'a găsit și în ce cantitate se găsește în aceea regiune, b) materialul zoologic care-l vor forma animalele și păsările de casă și sălbatice, împăiate, aflate în regiunea locală ca: iepuri, vulpe, pisică, vrabie etc. c) materialul botanic, colecționat cu mai mare ușurință în modul următor: după topierea zăpezii, primăvara, educatorul va face cu copii mai multe plimbări în jurul comunei, în care timp copiii vor culege plante, cu rădăcină, tulpină, frunze și flori, le vor presa în sugativă, apoi păstra în muzeul școlar. În cazuri excepționale și fotografiile plantelor pot complecta muzeul botanic local. Organizarea sistematică a grădinei școlare, cu tot felul de plante, va contribui mult la alcătuirea muzeului școlar.

După însușirea materialului didactic local, se poate procura tot în timpul excursiunilor făcute în alte regiuni și materialul didactic acelei regiuni, cari văzându-le copiii, singuri vor putea asemăna și deosebi forma și viața regiunilor studiate.

Când școala de azi va avea materialul didactic local,

strâns și aranjat în mod sistematic, școala nu v'a mai lucra cu abstracțiuni, ci cu realitățile localismului. *)

Activismul-Regionalismul și localismul sunt ideile de bază a școlii noi de azi, cari sunt în strânsă legătură.

Criticilor, cari contestă în civilizație orice merit în progresul omenirii, nerespectând localismul, să le spunem să-și fină criticile pentru ei, iar noi pătrunși de ideile școlii, noi, să muncim neobosiți în altatul școalei noastre locale, ca albina în fagurile ei, pentru care vom primi răsplata în cer și pe pământ, iar școala localismului v'a îndruma noile generații, spre adevărata cultură și civilizație.

Petruț Gheorghe

învățător, Niuved-Bihor.

*) La completarea materialului de intuiție și formarea muzeului școlii se cere numai nițică bunăvoință din partea învățătorului. Lipsa materialului didactic și a muzeului școlar și pe clase, denotă lipsa sufletului din școală. Acolo nu mai poate fi vorbă de educarea sufletelor, iar învățătorul nu mai este la datorie. Decât o sală rigidă, mai bine să se îndrepte învățătorul spre alte îndeletniciri, căci în școală numai prin suflet și dragoste profesională putem întemeia realizările practice pentru viață. (Nota Red.)

DIN TRECUTUL SĂLAJULUI.

ISTORIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC DIN SĂLAJ.

II.

Epoca școalelor monastice-tradiționale.

Istoriicul. Învățământul popular-românesc din Sălaj se poate împărți în două epoce: epoca școalelor monastice-tradiționale și epoca școalelor naționale.

Epoca monastică-tradițională își are originea în începuturile școalei ce se făcea în mănăstiri și culminează când răsar zorile redeșteptării naționale din neobosita și neprețuita muncă a Luceferilor din Blaj și discipolilor lor.

Să le tratăm la rând.

Epoca monastică-tradițională se caracterizează în general prin: câștigarea cunoștințelor de citire din cărțile bisericești, scrise cu slove cirile, învățarea și deprinderea cântărilor rituale a bisericii răsăritului, rare ori și cunoștințe și deprinderea de a scrie.

Școală privită cu milă și batjocură de mai marii vremilor și spre fericirea noastră, cu indiferență.

Ori cum erau magistrii lor, erau aceste școli pentru străbunii noștrii mici lăcașuri de cultură, potrivite cu împrejurările vremilor.

În județul Sălaj de azi, pe atunci și până la 1876, Comitatele Crasna și Solnocul de mijloc, au fost astfel de focare de cultură.

În 13 Martie, 1761, este numit de comandant al trupelor împărătești din Ardeal, Nicolae Adolf Baron de Bucow.

Acesta ajugând la postul de comandă, văzând agitațiile neconținute dintre «uniși» și «neuniși», provocate de răuvoitorii Neamului, Sârbi și Unguri, în cazul în speță și prin călugărul Sofronie care avea emisari în Sălaj pe Buteanu și Crăciun *), și crezând că mănăstirile sunt centrele unde se adăpostesc agitatorii, a dat ordin, în vara anului 1761, să se distrugă prin flăcări toate mănăstirile din cuprinsul Ardealului.

În urma intervenției Episcopului Petru Pavel Aron, s'au mântuit de flăcări mai multe mănăstiri. Într'un conspect al prepozitului dela mănăstirea sf. Treimi din Blaj, Filoteiu Laslo, aflăm la 1772 un număr de 45 mănăstiri mântuite de flăcări și dintre cari următoarele în Sălaj:

1., (a 19-a în conspect) Mănăstirea de Treznea la 1772 n'avea călugări. Locul mănăstirii era lung de 60 și lat de 42 stânjeni. Agru avea de una găleată și două feldere, fânaț de două care.

2., (a 30-a în conspect) Mănăstirea dela Santău (T. Szántó) în 1772 avea un călugăr. Era așezată pe un loc lung și lat de câte 15 stânjeni. Agru avea de 10 gălete și fânaț de 10 care **).

Că înafară de aceste două mănăstiri mântuite de flăcările distrugerii gen. Bucow, să fi fost și altele în Sălaj, n'am aflat urme sigure. Notez, că mănăstiri au fost mai multe, dar atotputernicii vremilor toate ni le-au luat; chiar le ocuparea Ardealului au luat și «trecut la ritul occidental mănăstirea ce a existat la trecătoarea înspre Ungaria dela așa numita Poarta Meseșului»***).

*) *Dintr'o scrisoare a Ep. P. P. Aron către br. Dietrich, reproducută de Buceu în „Ep. P. P. Aron și D. Novacovică”, pag. 198.*

**) *Bunea, Opul citat, pag. 349 și 350.*

***) *I. Marțian, Țara Năsăudului, aneura 1.*

Despre mănăstirea dela Treznea, poporul a păstrat în tradiție, până aproape în zilele noastre, multe despre această mănăstire.

Ceva din tradiția acestei mănăstiri a consemnat și Dr. Petri Mór în «Szilágy vármegye monographiája», vol. IV, pag. 169, precum și colegul Al. Coșuțiu în Monografia școlii din Treznea.

Mănăstirea dela Treznea era așezată pe ruinele propugnacolului care străjuia Valul roman ce trecea prin partea locului. Ruinele acestei mănăstiri, adăpostitoare călugărilor cari se ocupau cu «învățarea copiilor», se pot observa și până azi.

Tot așa din ruinele mănăstirii Santău, se pot vedea câteva relicve.

Călugării mănăstirii din Santău, susține tradiția, au fost alungați de aici de familia Becske.

Mersul instrucțiunii: Se știe că grosul clerului și pușini dintre fiii iobașilor, făceau carte în mănăstirile cari erau împrăștiate în întreagă țara. Augustin Bunea afirmă textual că făceau carte «pela cele 60—70 de mănăstiri» *).

Intre aceste 60—70 de mănăstiri se cuprind și cele două de mai sus, depe pământul Sălajului, prin urmare și în aceste se făcea școală monastică-tradițională.

Cunoștințele ce se primeau în aceste mănăstiri se reduceau de comun la cititul cu cirile din cărțile bisericești și la cântări religioase pentru cei ce voiau să devină cantori și la citit, scris și cântări religioase pentru cei ce voiau să se profească.

Episcopul P. P. Aron a purtat o deosebită grijă instrucției ce se făcea în aceste mănăstiri.

Din aceste mănăstiri au eșit și învățători, recrutați dintre cantorii cei mai dibaci. Învățătorii aceștia trebuiau la școlile ce începeau să se înființeze sub oblăduirea împărătesei Maria Terezia (1740—1780). În anul 1765 aflăm în Ardeal 55 de școli conduse de învățători, nici una din aceste însă, nu era în Sălaj.

Probabil, Ep. At. Rednic, care a făcut conscripția acestor școli, fiindcă o mare parte din Sălaj s'a lăsat de «Unire» nu a pus în conscripție și școlile din Sălaj.

*) Opul citat, pag. 363.

Școlile din mănăstiri au ținut la tradiția lor până când urmează la tron Iosif II, fiul Mariei Terezia, care a prigonit viața monastică. Atunci au plecat spre mormânt și mănăstirile din Sălaj, iar averile lor au fost casate de împăratul.

Aceste lăcașuri de cultură potrivite vremilor, dar mai ales împrejurărilor grele de atunci, ș'au avut existența justificată în dragostea de lumină a părinților noștrii, pe lângă un rost bine definit în viața satelor sălăjene. Din aceste mănăstiri, mai ales din cea dela Traznea despre care nici re-negatul Dr. Petri Mór n'a putut să omită adausul că aci călugării «se ocupau cu instruirea copiilor» *), au eșit preoți cari au luptat pentru legea românească și pentru păstrarea și perpetuarea comorilor noastre naționale.

Pentru câștigarea cunoștințelor și deprinderilor de scris, la mănăstirea din Traznea se muncea cu mare râvnă. Mă îndreptățește la aceasta faptul că pe sub Meseș aflăm, când tiparnițele erau mai rari, și preoți buni caligrafi cari scriau cărți bisericești și le vindeau pe sate. Așa am dat peste un Mineu scris în «Văleat 1735», de «popa Stefan di Buciumi» și vândut Jorocutanilor **) cu «18 viçi de mălaiu».

(Prologul și Epilogul acestui Mineu se vor publica în N-rul viitor).

Acesta e începutul învățământului românesc în Sălaj. A ilustra acest început cu o bogăție mai mare de documente istorice, mi-a fost peste puțină azi. Că vor veni mâine și alte dovezi, e mult probabil. Mai sunt multe însemnări pe marginea cărților bisericești despre această epocă și mâine cunoștința lor va fi bucuria inimii noastre, iar munca scrutatorului, expresiunea cea mai evidentă a sentimentelor de recunoștință pentru trecut.

Totuși avem deocamdată probe suficiente pentru a constata un început frumos a școalelor din Sălaj și cu rezultate la înălțimea vremilor.

Ioan Ardeleanu Senior.

*) *Szálágy vármegye monographiája, vol. IV, pag. 170.*

**) *Jorocuta, comună în Sălaj.*

LITERATURĂ

P R E A D E P A R T E .

Colegului Dima,
Sighetul-Silvaniei Colonie.

Imi sboară iarăși gându 'n urmă,
Când îți spuneam în ore întregi.
Ce visuri negre, mintea-mi scurmă,
Și, tu-mi spuneai că mă 'nțelegi.

Și-atunci, în zi de sărbătoare,
Îți depănam pe-al vieții fus,
Menirea omului sub soare,
Din răsărit, până 'n apus.

Problema grea a căsniceii,
Tristețea unui dor pribeag,
Durerea, cântul sărăciei,
Intregul viselor șirag.

În trista mea singurătate,
Le las acum în voia lor.
Prea sunt de tot întunecate.
Voi, prea departe, dragilor.

STAN P. MANEA.

FEMEIE HARNICĂ.

Un fecior, voind să se însoare, s'a dus a peți la o fată din satul vecin. După ce se învoiră și ai tineri și ai bătrâni la căsătorie, înainte de creștințare, mama fetei spuse tânărului:

— Eu îți dau fată cuminte și frumoasă, dragul meu! Una îți dau în grijă: Fata mea nu-i deprinsă cu lucrul! Ei trebuie să i se dea toate dea gata.

— Bine, dragă soacră, este la mine cine să lucreze. Nu va avea decât să porunciască.

Toate fiind gata, se creștințară și hotărîră ziua când să se cunună.

Fata, mai ales, era voioasă, că după cununie va avea numai să porunciască, dar și mama fetei era veselă că-și găsisese ginere pe plac.

Nunta se făcu la casa miresei și fu chef nospus și veselie mare. După nuntă, când tinerii se pregăteau de plecare, mama soacră mai aminti odată legătura dela creștințare.

— Las', mamă dragă. N'avea grija. Nu va avea decât să porunciască la casa mea, o asigură ginerele.

Ajunși acasă seara, tânăra nevestă nu avu timp să se convingă de puterea ei în noua locuință.

A doua zi disdedimineată, bărbatul se sculă și plecă la plug. Înainte de a pleca, avu grijă să treziască pe tânăra lui soție, ca să-i spună:

— Uite, dragă nevestică! Vezi tu pielea cea de oaie din cui? E o piele fermecată. Va face tot ce i vei spune tu. Va trebui, însă să-i poruncești ce să facă, așa, ca astă seară, când voi veni dela câmp, să găsească toate în rând și cina pe masă.

Apoi, întorcându-se către pielea cea de oaie, zise:

— Tu, piele roasă de molii! De astăzi ești sub porunca nevestei! Vei face tot ce-ți va porunci! Nici un murmur să n'aud, că-i prăpădenie!

Omul plecă. Femeia adormi din nou fericită. Mai înainte de-a adormi, avu grijă să porunciască:

— Tu, piele roasă de molii! Pe când mă trezesc, să fie gata prânzul....

...Dar prânzul nu fu gata! Odaia nu se curăți! Galițele și porcii nu fură hrăniți. În sfârșit, nu se făcu din cele ce trebuiau făcute. Când sosi bărbatul, nu găsi nici o ispravă.

Femeia, care stătea tolănită pe un scaun, începu pâra:

— Dragă bărbate, de când te-ai dus de-acasă, pielea nu s'a mișcat din cui. N'a făcut nimic. Eu n'am mâncat nimic azi,

— Așa?! făcu bărbatul mânios! Luă pielea din cui și așezând-o în spatele nevastei, urmă:

— Las' c'o învăț eu cum să îngrijească de scumpa mea nevestică,

Și, zicând acestea, luă sucitorul din cui și începu să măsoare piele în lung și în lat. Nevasta răbdă una, două, trei lovături, apoi începu să strige de sub piele:

— Vai de mine, bărbate! Nu mai da așa tare, că-mi rupi șalele!

— Ba nu! Strigă el. Las' să să nvețe minte, să știe ea, că, atunci, când i-am pus stăpân, ea trebuie să asculte.

Și lovia, lovia mereu.

Dela o vreme, nemai putând răbda loviturile, nevasta se rugă pentru piele:

— Lasă, dragă bărbate, că poate i-au venit mințile la loc și va asculta de-acum în colo.

— Nu las, nu! Zise bărbatul, croind mereu.

— Ba, las'o, bărbate, las'o, că nu mai pot!

— Bine, o las, dacă zici tu! Da' de-oi afla a doua oară, că nu te-ascultă, va fi vai de ea!

În seara aceia, bărbatul pregăti un pic de cină, că pielea de oai stătea în cui și-și număra loviturile primite; apoi se culcară.

A doua zi, disdedimineată, bărbatul plecă la plug, având grijă să spună, ce-avea de spus și nevastei din pat, și pielci, care stătea mahmură în cui.

Nevasta, care mai avea poftă de somn, înainte de a adormi zise piele:

Tu, piele roasă de molii! Fii harnică azi, că știi tu ce-ai pățit aseară. Când m'oi trezi, să fie gata prânzul.

Dar, când se trezi, pielea sta la locul ei în cui, iar în casă, nevasta, pentru prima oară în viața ei, observă cea mai mare dezordine. Zise:

— Săi, piele roasă de molii! Săi din cui, și curățește, scu-

tură și deretică. Ori, poate, tu ai poftă să te 'nblătească bărbatul meu cu sucitorul când a veni, deseară?

Dar pielea habar n'avea! Stătea în cui și-și arăta mițele rărite de bătaia căpătată în ajun.

Dacă văzu, că pielea nu se mișcă, nevasta se apucă ea de lucru, amenințând:

— Las' că vine el deseară!

Seara sosi! Bărbatul găsi totul în regulă. Femeia începu să se plângă:

— Pielea a stat toată ziua în cui! M'a lăsat numai pe mine să lucru.

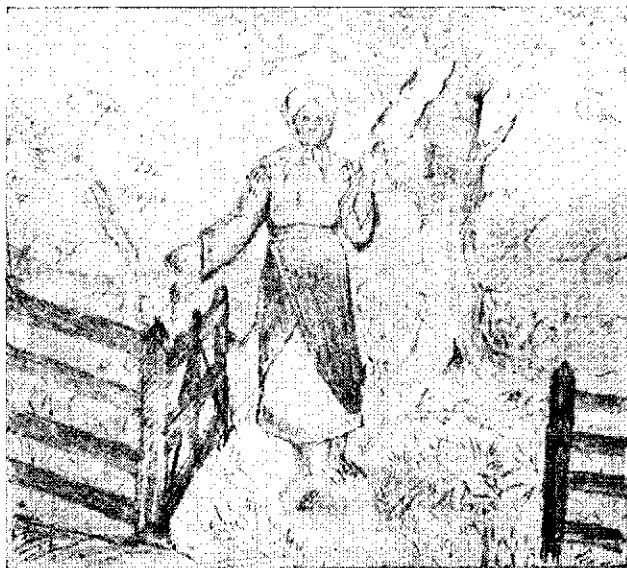
— Așa?! Făcu bărbatul mânios foc pe piele! Ian ia o, dragă, în spate să-i arăteu!

— Ba nu, bărbate! Las' n'o mai pedepsi! Oi face eu tot ce trebuie în locul ei!

— Așa?! Bine! Dar, să știi, că ea i datoare să facă tot lucrul casei! Când 'oi găsi ceva neisprăvit sau făcut rău știe ea ce-i al ei! Acum o iert pentru voia ta! Să ne-așezăm, dar, la masă că se răcește cina!...

(Auzită dela E. N.)

Gh. Hobjilă.

ACTIVITATEA EXTRAȘCOLARĂ**O NOUĂ REALIZARE**

Datorită stăruințelor oficialității, importanta problemă a copiilor rău nutriți a început să stea pe primul plan al preocupărilor tuturor și mai ales al educatorilor.

Pe când înainte abia aveam cantine școlare în câteva comune, azi mulți oameni cu suflet și-au dat seamă de importanța lor covârșitoare în slujba protejării celor mici, fără nici un sprijin și în cimentarea legăturilor dintre școală, părinți și copii, sporind totodată autoritatea celor cari ridicându-se peste mizeriile zilelor de azi, au înțeles glasul vremii și a sutelor de suflete plângându-se după ajutor.

Ni-se comunică înființarea unei cantine școlare pe lângă școala primară din Jibou. Realizarea acesteia este opera străduințelor depuse de directorul școlii și a învățătoarei Alexandrina dr. Halas Trifu ajutați de inv. Ludovica Anceanu și Gh. Corniș. Realizarea acesteia este prea grăitoare și se cuvine să stăruim mai mult asupra ei, tocmai pentru că importanța ei din punct de vedere umanitar și românesc este prea mare, în special în acest târgușor unde un număr însemnat din copiii de școală sunt insuficienți nutriți din cauza, că părinții lor sunt în mare parte servitori și zileri.

Este de prisos să dovedim, ceace e evident: viitoarea generație, cetățenii de mâine vor fi vigoși sau debili, după cum sunt copiii de astăzi. Iar cine vrea să se convingă despre cum sunt copiii de astăzi n'are nevoie decât să între într'o școală sau în căsuțele unui sătuleț român, pentruca să se simtă îndurerat și adânc impresionat de înfățișarea bolnăvicioasă a sutelor de micuți spre care trebuie să se îndrepte toată dragostea noastră a tuturor.

Acești bravi și inimoși învățători au înțeles să se impună să pornească o acțiune intensă pentru salvarea copiilor dela moartea prematură și dela bolile, cari îi pândesc și îi doboară din pricina organismului lor lipsit de rezistență.

Pentru a dispune de fondul necesar înființării acestei instituțiuni filantropice, în ziua a 2-a de Crăciun a aranjat o frumoasă

să serbare școlară. Programul serbării a constat din recitări ocazionale, frumoase colinzi, dueturi de vioară și o piesă de Crăciun „Prinosul Ingerilor“.

Jocurile micuților elevi, recitățile simțite, colinzile precise au impresionat mult asistența. Priceperca în aranjarea decorurilor scenei, arta cu care au fost interpretate rolurile micilor artiști — cari s'au achitat cu conștiinciozitate, — efectele de lumină și baletele drăguțe, intercalate în piesă, au stărnit vii aplauze și mulțumiri în rândurile publicului numeros, adunat și din satele din jur.

Succesul acestei serbări, ca și a celor de până acum, se datorește dlui director al școlai D. Ilea, dnei Alex. dr. Halas și dlui Gh. Corniș, cari niciodată n'au ezitat să și facă datoria pe deplin, înțelegându-și chemarea și menirea lor pe aceste plaiuri.

Din venitul net al serbării — care se ridică la suma de peste 3000 lei — s'a pus bază acestei cantine, care însă pentru a putea dăinui, contează pe cel mai larg sprijin al autorităților locale și a tuturor oamenilor de bine, cari și deastădată ca și în trecut, vor înțelege nobila idee ce însuflețește aceasta înfăptuire.

Deaceia, când cu bucurie înregistrăm aceasta înfăptuire filantropică, aducem cele mai vii mulțumiri inimoșilor învățători, cari au înțeles și au răspuns îndemnurilor noastre, dorind totodată că aceste începuturi cari se semnalează din diferite părți ale județului, să fie temelia solidă pe care se va ridica marea operă de ajutorare a tuturor copiilor acestui județ.

D.

† Moartea lui Teodor Alesseanu

A încetat din viață, după o lungă și grea suferință, Teodor Alesseanu, administratorul general al Casei Școalelor.

Alesseanu s'a născut la 1875 la Pitești. Studiile și-le-a făcut în orașul natal și la universitatea din Capitală, unde și-a luat licența în filosofie, la 1897.

Datorită meritelor sale de profesor și autor de cărți didactice, Alesseanu a fost chemat în funcțiuni de control școlar, fiind numit inspector general al învățământului secundar. A fost trecut apoi ca director general al învățământului profesional și particular, unde a funcționat până la 1923, când i s'a încredințat conducerea Casei Școalelor.

CRONICĂ - INFORMAȚIUNI

— **Anunțăm cu bucurie** că dl G. G. Antonescu distinsul și eminentul profesor la Universitatea din București și îndrumătorul și animatorul pedagogiei moderne în România, a binevoit a intra în rândul colaboratorilor revistei noastre. Articolul „*Realitatea școlară și principiile pedagogice*” tratează cu desăvârșită obiectivitate fizonomia învățământului nostru secundar. Observațiile menționate se pot referi întocmai și învățământului primar.

Suntem mulțumitori și profund recunoscători dlui profesor G. G. Antonescu pentru înălțarea prestigiului moral al revistei noastre prin condeiul savant al Domniei-Sale.

— **Două aniversări.** În această lună, a lui Făurar din 1935, Neamul românesc are două aniversări de duiosă aducere-aminte: 150 de ani dela adormirea întru Domnul al celui dintâiu dascăl român și mare vlădică, Grigoriu Gavril Maior și tot atâția ani dela tragedia istorică, frângerea pe roată a lui Cloșca și Horia.

La 3 Februarie 1785, se sfârșește la Alba-Iulia unde era retras, viața de martir național a lui Grigoriu Maior. A învățat pela școli, cum însuși a spus, „cu destulă lipsă și străinătate”. Intors dela Ro-

ma în 1747, când se deschid cele dintâiu școli românești, în Blaj, la 18 Oct. 1754, Grigoriu Maior este întâiul dascăl al acestor școli; el însuși a mărturisit despre sine: „aci apoi de loc am început eu întâiu a învăța copilașii în școală buchile și frica Domnului”.

Ajuns episcop a regulat beneficul de pâine pentru tradiționalii „țipăi” dela Blaj și cu cari s'au nutrit zilnic câte 200 elevi într'un an.

Pentru dreptate și râvna sa de muncă în redeșteptarea națională, căci el este socotit în această sfântă ceată, a fost prigonit, închis, alungat și sabotat de cele mai multe ori.

A cunoscut temnița dela Sibiu ca și cea dela Muncaciuciu, unde-l părăsise și nădejdea că va mai vedea „rază de soare”. Ungurii mai ales îl urau de moarte. La 13 Martie 1782, Curtea vieneză, la intervențiile Ungurilor, îl provoacă să abzică dela episcopie. Pentru a nu aduce și alte necazuri mai mari ca cele existente pentru Neamul său, abzice și în sinodul din 12 August 1782, în lacrimile tuturor, își ia rămas bun dela cler și popor.

Din mănăstirea dela Alba-Iulia, unde a trăit restul vieții sale, a auzit mișcările de libertate a anului 1784, iar

după două luni a adormit într-
 uvierea unei noi vieți...

La 28 Februarie 1785, în
 fața a peste 6000 de oameni,
 sub cel puțin 20 lovituri, este
 frânt pe roată. tot în Alba-lu-
 lia, căpitanul Cloșca; iar după
 acesta, acela care avea să fie
 „Rex-Daciae”, Ursu Nicola
 numit și Horia.

Tertullianus, văzând întâ-
 rirea și propagarea rapidă a
 creștinismului cu toate suferințele
 amare a întâiilor vea-
 curi și sângele atâtor sf. mar-
 tiri, conchide: „Sămânță este
 sângele creștinilor”. Tot ast-
 fel istoria noastră poate con-
 chide, că avântul spre desro-
 birea națională a veacului al
 XIX-lea, chiar cu sacrificii de
 sânge, sămânță este sângele
 martirilor naționali din dimi-
 neața zilei de 28 Febr. 1785.

Viața și opera lui Grigore
 Maior și a martirilor Horia și
 Cloșca, formează un capitol
 în catechismul ideii naționale-
 integrale și care, cu ocazia
 acestor aniversări, să-l „pre-
 dăm” după cuviință.

I. Ardeleanu sen.

— † **La mormântul lui B. C. Bacalbașa.** Ziarele din
 toate unghiurile Țării au în-
 registrat moartea marelui ro-
 mân și ziarist Const. Bacal-
 bașa.

Dacă presa românească
 pierde un valoros reprezen-
 tant și un conștient colabo-
 rator, românismul de pretu-
 tindenea deplânge astăzi pe
 neînfricatul luptător — pe lu-
 minatul patriot, care decenii
 de-a rândul prin scrisul său ca-

tegoric și vorbirea sa clară a
 contribuit la întărirea conștiin-
 ței noastre naționale.

S'a stins un om de bine,
 a plecat un suflet cinstit, o
 inimă care svâgnea pentru
 țară și poporul său a încetat,
 de pe cerul românesc a că-
 zut un luceafăr.

Ce putem face în fața a-
 cestei tragedii? Omul, ființa
 care culează să străbată înăl-
 țimile văzduhului și afunzi-
 mile mărilor, rămâne neputin-
 cios în fața morții — în fața
 puterii Dumnezeuști.

Ne mângăem totuși a-
 tunci când cercetăm: Faptele
 omului de bine rămân, ele
 sunt ca un izvor din care, ge-
 nerații de generații se vor a-
 dăpa. Sămânța dragostei a-
 runcată de cel care a fost
 Const. Bacalbașa — va ră-
 sări în sufletul tuturor celor
 ce i-a citit slova.

Indemnurile lui vor rămâ-
 nea pururea cu noi — Carac-
 terul și conduita marelui dis-
 părut sunt pentru noi exem-
 ple ce trebuiesc urmate.

Noi învățătorimea română
 din județul Sălaj deplângem
 moartea neobositului luptător
 național și ne alăturăm la do-
 liul familiei.

Dumnezeu să-i odihnească
 sufletul, că vrednic este.

(D. Ilea).

— † **Metropolitul Vasile
 al Blajului.** Noaptea de 25
 Ianuarie a cernit sufletele tu-
 turor Românilor cari au cu-
 noscut activitatea bisericea-
 scă, națională și culturală a
 Marelui Metropolit al Blajului,

care s'a stins din viață, fiind chemat la viața veșniciei pentru a i se odihni trupul său trudit în pământul Patriei libere — idealul străduințelor tuturor zilelor sale — iar sufletul său nobil s'a ridicat spre tronul Atotputernicului, unde nu va înceta să se roage pentru nația Română și turma sa iubită, pe care a păstorit-o, ca nimeni altul dintre antecesorii săi, timp de 15 ani.

Suferințele trupești cari îl copleșeau fără milă de 10 ani, nu i-au micșorat întru nimic splendoarea luminei sale sufletești care a continuat să lumineze și să încălzească sufletele cu puterea idealismului său național, în principiile pure ale Marelui Învățător al lumii, Hristos.

Sub cârmuirea sa înțeleaptă, vechile școli ale Blajului au luat o nouă înfățișare, adaptându-se cerințelor moderne. Institutele de cultură națională și creștină ca: *Orfelinatul*; *Școala de arte și meserii*; *Căminul de ucenici*; *Institutul Recunoștinței*; *Școala normală de învățători și Școala comercială superioară* plătate în clădiri moderne, după ultimile cerințe igienice, estetice și pedagogice, sunt pilde grăitoare pentru cei de astăzi și de mâine, cum trebuie să și servească un adevărat patriot neamul și biserica.

Din lucrările literare și științifice amintim: *„Principiile fundamentale ale religiei creștine”*; *„Principiile morale ale religiei creștine”*; *„Hipnotism și spiritism”*; *„Raportul dintre*

Știință, Societate și Religie”; *„Teologia dogmatică fundamentală”* în 2 volume de câte 400 pagini, cerută de Papa să fie tradusă și în limba latină. *„Teologia dogmatică specială”* în 2 volume de câte 600 pagini.

Moare în vârstă de 63 ani. Pilda vieții sale va lumina pentru multe timpuri calea celor drepecți.

Întregul neam românesc, la al cărui întregire a luptat cu tot sufletul și înțelepciunea sa, îl petrece cu adânc regret și recunoștință pe drumul veșniciei.

În fața coșciugului, dl dr. C. Angelescu, ministrul școlilor a spus: „Împreună cu biserica, școala românească a intrat astăzi și ea în doliu, și deplânge pe Mitropolitul Vasile Suci, unul din cei mai mari clitori ai bisericii.

A relevat dragostea de biserică și de școală a marelui ierarh dispărut, care a avut două preocupări nobile: amvonul și catedra, ambele izvorâte din adâncă convingere și căldură sufletească.

Prin înțelepciunea sa, s'a așezat în rândurile marilor ierarhi ai Blajului, care totdeauna a avut în mână, cartea ce întărea încrederea în bine și conștiința de neam.

A lucrat cu abnegație, slăbiciune și modestie. Astfel a reușit să strângă contribuții importante, la cari se adăugă contribuțiile sale personale și pentru școlile Blajului.

Animat de înalte sentimente de patriotism pe vremea un-

gurească, atunci când deși i se cerea renunțarea la limba românească în școlile sale, a preferat să renunțe la ajutorul bănesc pe cari-i dădeau guvernele maghiare, spre a putea păstra în școlile sale limba românească.

A înființat orfelinatul pentru orfanii de război, apoi institutul „Recunoștința”, dând o atenție deosebită educației tinerelor fete.

D. ministru Angelescu relevă apoi înființarea ordinului călugărițelor române, una din cele mai importante înfăptuiri ale mitropolitului Suciului, care s'a realizat pentru ca tinerele fete să obțină o educație morală și națională în acest institut.

Mitropolitul Suciului a închis ochii cu convingerea că a dăruit tot darul său material și sufleteș pentru biserică și școli.

„A murit sărac, dar a putut închide ochii fericit”.

D. dr. Angelescu a înge-nunchiat apoi în fața sicriului marelui ierarh dispărut.

Odihnească în pace.

(d. m)

— **Entuziasta primire făcută învățătorilor Ceho-Slovaci, la Valea lui Mihai.** Pentru o și mai mare apropiere culturală și politică între aliata noastră Cehoslovacia și noi, învățătorii și Profesorii din Uzohord, au făcut călătoria lor triumfală prin țară, începând cu data de 21 I. c. Peste tot locul li s'a făcut o primire entuziastă, dar ceea ce

a trecut și peste așteptările lor a fost manifestația de simpatie făcută de către școala primară de stat, corpul ei Didactic precum și de un numeros public, la trecerea lor pe la frontiera Valea lui Mihai. În ziua de 27 Ian. a. c. la ora 13.30 minute. Gara era frumos decorată cu treicolorul român și cehoslovac, iar copiii școlii primare cu stegulețe și cocarde române și cehoslovace așteptau apariția trenului cu scumpii oaspeți, care se îndreptau spre țara lor. Corpul didactic a fost reprezentat prin D-I inv. Ioan Labo și D-I inv. Ioan Vanica. Ceilalți membri ai corpului didactic, în frunte cu D-I dir. Gavril Hoblea erau plecați la datorie, pentru deșteptarea conștiinței naționale, la ședința cercului cultural în comuna Cheniz.

La oprirea trenului, corul școlii sub conducerea D-lui inv. I. Vanica, a intonat un Bine-ați venit și Mulți ani Trăiască. Apoi D-I I. Labo, în numele colegilor dela frontieră a exprimat prin următoarele fraze — cari au fost traduse în limba Cehoslovacă de către Dl Senchievici — sentimentele învățătorilor români: „Domnilor colegi și Onorați oaspeți, dați-mi voie, ca în numele colegilor mei de prin aceste meleaguri ale țării, să Vă aducem salutul nostru și să Vă exprimăm sentimentele noastre de pretenie ce există între țările noastre atât prin colaborare politică cât și culturală. Aici la graniță muncim pentru consolidarea noa-

stră de Stat în vechile hotare ale Daciei și vom ști a lupta și a pregăti generațiile viitoare pentru integritatea statelor din Mica înțelegere, apărându-ne reciproc Patria și neamul. Trecerea D-Voastre prin aceste meleaguri este bine primită de toată suflarea Românească. Duceți țării D-Voastre salutul nostru cordial și asigurarea că, prietenia Româno-Ceho va dăinui atât timp cât va mai exista un suflet de român: Trăiască Republica Cehoslovacă, trăiască distinsul Ei președinte T. Masarik, Trăiască Mica înțelegere". La care, în numele oaspeților a răspuns D-I Kauser.

Aceasta manifestație de simpatie a fost, pentru dânsii, o plăcută surpriză care s'a afirmat prin strigătele lor: „Năz-dăr (Trăiască) Rumânia" și de Uralele publicului românesc oferindu-li-se un ghiveci cu flori. Corul lor a întonat apoi, un cântec Ceh, care a fost aplaudat frenetic, la care corul școlii a răspuns prin cântările: Iată ziua Triumfală și Pe-al nostru Steag... Când s'a executat aceasta din urmă corul înv. Cehoslovaci l-au acompaniat în pornirea înceală a trenului. Cu ce bucurie, în glas și gesturi, și-au luat Adio dela manifestațiuni.....! Ovațiunile, cu steagurile celor două țări și strigătele românilor de Ura, i-au petrecut până la dispariția în zăre a trenului. Manifestația aceasta de simpatie, a făcut o plăcută impresie asupra vizitatorilor cari au văzut că, țara noastră stă alături de dânsii cu trup

și suflet, mai ales aici la Graniță unde lupta este mai aprigă.

N. O.

— **Examenenele de Definitivat.** I. Ministerul a hotărât: a) *Examenul de definitivat va începe la 15 Aprilie a. c. Vor fi admiși la acest examen — așa cum am cerut noi — toți cei cu trei ani serviți efectiv în învățământ și cari la această dată funcționează cu titlu provizoriu.*

Conform art. 232 aliniatul ultim din lege, învățătorii cari se vor prezenta la examenul de definitivat din Aprilie, sunt dispensați de prevederile art. 118, al. a) (predarea la o școală cu 7 clase), al. b) (frecvența), al. c) (fișele elevilor), al. d) (participarea la un anumit număr de sezători culturale și ținerea unui număr de conferințe), al. e) (predarea la cursuri de adulți), al. f) (coruri cu elevii), al. g) lucrul manual).

b) *Examenul de înaintare la gradul al II-lea se va ține în Februarie 1936.*

Inspecțiile speciale vor începe de îndată. Nu s'a admis ca să se țină acest examen în 1935, — pe de o parte, fiindcă numărul celor cari au dreptul să-l dea, este foarte mare și ministerul socotește o imposibilitate ca să se facă în timp mai scurt toate inspecțiile speciale, — iar pe de altă parte ca să se respecte prevederea din lege (anunțarea lui cu un an înainte și deci examenul să nu fie anulabil).

c) *Înaintarea la gradul I-iu.*
Toți cei cari aveau până la 1 Iulie 1934 dreptul să fie înaintați la gradul I-iu, nu vor fi supuși condițiilor din noua lege; acestea urmând să fie îneplinite numai de cei cu drept la înaintare, după această dată.

— **Apelul „Tinerimea Română“** (*București B-dul Schitu Măgureanu 4, Sect. I.*)
D-LE DIRECTOR, Uu adevăr înțrat în conștiința publică este acela că din pătura țărănească mai ales, trebuie să se ridice elementele care să înoiască pretutindeni cadrele în activitatea practică și intelectuală. Tot prin aceste elemente se va grăbi și procesul de românizare a orașelor care prin vitregia vremilor și-au pierdut caracterul românesc de altă dată. Soc. „Tinerimea Română“ își propune să ajute selecționarea elementelor înzestrate de natură cu pricepere, chibzuință și simțire deosebită, și de aceea organizează pentru anul 1935, în luna Aprilie, un concurs între elevii de grad primar.

Concursul va avea loc pe regiuni, în orașul de reședință de inspectorat, iar elevii reușiți între cei dintâiu, se vor prezenta la un nou concurs ce va avea loc la Bucureștii și unde se vor totări premianții pe țară.

Concursul va căuta să scoată în evidență gradul de educație patriotică a elevilor pe de o parte, aptitudinile lor deosebite pentru știință, lite-

ratură și artă, pe de alta.

În această direcție Directorii să pregătească elevii școlii. Elevii distinși cu premiul pe țară, vor fi recomandați pentru burse, înlesnindu-li-se astfel formarea unei cariere rodnice și pentru ei și pt. țară.

Vă rugăm deasemenea să ne aduceți la cunoștință dacă în localitate se află elemente tinere în afară de școală, cu predispoziții artistice și intelectuale ori practice, pentru ca să-i putem încuraja și ajuta în direcția aptitudinilor lor.

Vi se va trimite la timp programul amănunțit al concursurilor.

Vă rugăm să ne comunicați participarea în principiu la concursul pe care-l organizează societatea noastră.

Fiind siguri de sprijinul Dvs. călduros, vă asigurăm de sentimentele noastre cele mai bune.

Președinte,
N. S. Dumitrescu.

Posturile vacante pentru transferări.

Regiunea X Oradea

1. Județul BIHOR

a) rurale:

1. Abram	I b.)
2. Aușeu	II f.
3. Aleșd	III b.
4. Almașul-Mare	III b.
5. Arpășel	I b.
6. Ateaș	II f.
7. Buduslău	I b.
8. Ciheiu	III b.
9. Cadea-Mare	II f.

1) Notă: b post de învățător, f post de învățătoare.

10. Chet	II f.
11. Fughiu	I b.
12. Hodoș	I b.
13. Janoșda	II f.
14. Joaniș	I b.
15. Marghita	V b.
16. Marghita	VI b.
17. Oșorheiu-Vii	II f.
18. Poenii de Sus	II f.
19. Poclășca de Bacău	I b.
20. Poclășca de Bacău	II f.
21. Sălard	I b.
22. Sălard	II f.
23. Săldăbagiu de M-te	I b.
24. Uleacul de Criș	I b.
25. Voivozi	II f.

b) urbane :

1. Oradea școala Nr. 1	III b.
2. " " " 2	VI "
3. " " " 2	VII "
4. " " " 2	VIII "
5. " " " 4	X "
6. " " " 6	III "
7. " " " 6	IV "
8. " " " 6	VI "
9. " " " 6	VII "
10. " " " 6	VIII "
11. " " " 8	III "
12. " " " 10	III "
13. Salonta urbană	VI "
14. Salonta	VII "

c) Grădinile de copii urbane :

1. Oradea-Josia	I f.
2. Salonta	III "

d) școlile de copii mici rurale :

1. Marghita	I f.
2. Osorheiu	I "
3. Săcueni	II "

2. Județul MARAMUREȘ

a) rurale :

1. Berbești	V b.
2. Bistra	I "
3. Borsă-Sesul-Poenii	II f.
4. Breb	III b.
5. Budești	V "

6. Cuhea	IV f.
7. Desești	II "
8. Glod	II "
9. Hărnicеști	I b.
10. Ieud	V "
11. Lunca la Tisa	II f.
12. Moiseiu-Centru	IV "
13. Nănești	I b.
14. Poienile de sub M-te	V "
15. Săpânța	V "
16. Sărbi	I "
17. Virișmort	III f.
18. Vișeu de Sus	XVI "
19. Vișeu de Sus	XVII b.

b) urbane :

1. Sighet școala Nr. 1	XII f.
2. " " " 2	IV "
3. " " " 2	XVII b.
4. " " " 4	II f.
5. " Valea-Ungurului 1	b.

c) școlile de copii mici urbane :

1. Sighet gr. Nr. 3	II f.
3. Județul SATU-MARE	

a) rurale :

1. Apa	III b.
2. Ardud	V "
3. " "	IV f.
4. " "	VI "
5. " "	VII b.
6. Boinești	I "
7. Capnic	II f.
8. " "	VII b.
9. Comlăușa	II f.
10. Copalnic	II "
11. Dabolt	I b.
12. Ferneziu	VI f.
13. Gelu	III b.
14. Gherța-Mică	I "
15. Gherța-Mică	II f.
16. Halmeu	V b.
17. Halmeu	VIII "
18. Jojib	II f.
19. Micula	II "
20. Micula	III b.
21. Rărești	II f.
22. Sărbi	II "

23. Sărari	III b.
24. Seini	VI „
25. Șomeuta-Mare	VII „
26. Tarna-Mare	V „
27. Tătărești	III „
28. Târsolți	I „
29. Tăuți-Măghereuș	III „
30. Turți Nr. 2	I „
31. Vara	II f.
32. Turulung-Vii	I b.
33. Culcea	II f.
34. Ulmoasa-Băița	I b.
35. Zeții	I „
36. Batarci-Sirlău	I „
37. Rus	I „

b) urbane :

1. Baia-Mare Nr. 2	III b.
2. Satu-Mare Nr. 1	VI f.
3. „ „ „ 1	XIII b.
4. „ „ „ 2	II f.
5. „ „ „ 2	IV „
6. „ „ „ 2	VII b.
7. „ „ „ 2	VIII f.
8. „ „ „ 2	XI b.
9. „ „ „ 3	IV f.
10. „ „ „ 3	V b.
11. „ „ „ 3	XI „
12. „ „ „ 6	IV „
13. „ „ „ agronomică	II „
14. „ „ „ Nr. 7	II „
15. „ „ „ 8	II „
16. „ „ „ 9	II „

c) școlile de copii mici urbane :

1. Baia-Mare Nr. 1	II f.
2. Baia-Sprie	II „
3. Satu-Mare Nr. 2	II „
4. „ „ „ 3	II „

d) școlile de copii mici rurale :

1. Atea	I f.
2. Belciug	I „
3. Capnic	I „
4. Cărășeu	I „
5. Dabolț	I „
6. Nisipeni	I „
7. Petca	I „

8. Pusta-Darolț I f.
9. Terebești II „
(Posturile din Sălaj la Bul.
Rev. școlar, No. 981—1935 și
instrucțiuni).

— **Ministerul Instrucțiunii** invită pe normaliștii fără posturi, cari au depus cereri, ca să fie trimiși ca învățători în Iugoslavia, să înainteze până la 1 Martie a. c., Ministerul Instrucțiunii, direcția învățământului particular, următoarele acte: extractul de naștere; certificatul medical eliberat de un medic oficial; certificatul de moralitate eliberat de primăria respectivă; diploma de învățător; certificat dela judecătorie că n'a suferit nici o condamnare; certificat dela judecătorie că nu e pus sub tutelă.

— **Ministerul Instrucțiunii**, în urma avizului consiliului permanent, a hotărât prelungirea valabilității tuturor manualelor didactice de curs primar și pentru anul școlar 1935—36, în aceleași condițiuni ca și în anul în curs.

— **D. Dr. C. Angelescu**, Ministrul Instrucțiunii Publice a intervenit la Ministerul de Finanțe ca, membrilor corpului didactic minoritar, cari nu au reușit la examenul de limba română, și au fost îndepărtați din învățământ, să li se dea dreptul la pensie ținându-se seamă de numărul anilor serviți.

CĂRȚI-REVISTE

— *Fata din Zlataust*. Vitrina librărilor și-a umplut încă un gol, prin apariția cărții „Fata din Zlataust“ a D-lui Ionel Teodoreanu.

Prin cărțile sale „La Medeleni“ și „Fata din Zlataust“, unde autorul își sacrifică o bună parte din geniul său, cu analizele psihologice ce le face asupra personajilor, ocupă locul de cinste în lumea literară contemporană.

Înainte de a vă împărtăși din analiza literară a acestei cărți „Fata din Zlataust“, fac unele considerațiuni asupra romanului psihologic

Romanul psihologic e un studiu de psihologie asupra unor tipuri-eroi, a căror acțiune coordonată e mărginită într'un cadru limitat. Acest gen, presupune o cercetare minuțioasă a acțiunii, în care apar destul de deslușit momentele în desfășurarea sufletească a eroilor.

Sufletele noastre sunt diferite din punct de vedere al gradului perfecționării, însă toate au o acțiune și o evoluție conformă unor principii comune. Sunt unele fapteuri cu o conformitate spirituală, ce impune comportări diferite alcătuind prin specificul lor, anumite cazuri patologice. Asemenea cazuri întâlnim în cartea D-lui Ionel Teodoreanu.

Cartea sa aduce în câmpul literar, care te cucerește și dacă începi s'o citești, n'o poți lăsa până n'o termini.

„Fata din Zlataust“ este un fragment pasional din viața plină de peripeții a unei fete — Delia — simpatizată la culme de colega sa — Ralu — o școlăriță eminentă. Dela început faci cunoștință cu personajii romanului — Delia și Ralu — în jurul cărora se învârteste întreaga acțiune.

Ralu și Delia erau colege de bancă în clasa șaptea secundară. În viața acea de școală la un moment dat, frumoasa Delia, cu ochi negri pătrunzători, cu buze arzătoare și trup legănat în ritm de căprioară, se aruncă în brațele zisului felinar roșu.

A fost de-ajuns, ca scandalul produs în școală să pătrundă în opinia publică și „stricata“ Delie, să devie autumat „Fata din Zlataust“ numele străzii în care locuia

Desnădejdea și amărăciunea, cu care răutatea oamenilor îi otrăvise sufletul ei nevinovat este alinată de mâna perfidă a fostei colege de bancă, care o și introduse în casa părinților săi, prezentând-o cu totul în altă lumină, decât cea care luminase coloanele ziarelor. Astfel cunoaște Delia ciudata familie a lui Ralu Sănătescu. În această familie nu se simția de loc bine, ba ceva mai mult, simțise înjosoarea dorință a prof. Gabriel Sănătescu tatăl enigmaticei Ralu.

Acesta era un bărbat chipeș, îmbătrânit însă prematur de

mediul familiar, în care își ducea o viață rotrasă de mișcarea zilei, purtându-și nasul peste maldărilor de cărți ce-i îngropau ființa, Profesorul Gabriel Sănătescu, când a văzut pe frumoasa Delia, devenită după câțva timp, în urma stăruințelor lui Ralu, secretara lui, i-se deșteaptă pasiunea tinereții, reaprinzându-i în suflet periculoasa făclie, care înnebunește până și resorturile celei mai așezate ființe.

Fermecat de frumusețea Deliei, ochii reci de slova cărții ai profesorului sbuciumat în adorarea tinerei fete, îl face să uite de soție și de fiică, nu se teme de repercusiunile ce putea avea asupra situației sale actul ce-l săvârșia și se lasă târât în ispită, de nedemnul instinct animalic.

Pasiunea a fost numai de o clipă și flacăra aprinsă în inima reîntinerită a profesorului se micșorează, întocmai ca un stâlp de foc, ce se stinge încet, încet în besna nopții.

Nenorocita Delia, alungată, se reîntoarce la casa ei din Zlataust spre a se îngriji de tatăl său, care zăcea de multă vreme. Într-una din zile, Delia este ucisă mișelește de Ralu, melancolica și meditativa fiică a prof. Sănătescu.

În cartea D-lui Ionel Teodereanu mai sunt personaje cu sfârșit fatal, asemănător cu al Deliei, însă de mai puțină importanță, ceea ce mă determină să nu le mai citez.

Romanul „Fetei din Zlataust“ a fost scris pentru pu-

blic, unde autorul a scos în evidență pasiunea imoralului și vârtoarea netrebnicului. Frivolitatea „Fetei din Zlataust“ încântă mult publicul confuz și-l face s'o simpatizeze.

Autorul acestei cărți a știut să prindă portretul personajilor romanului în cele mai frumoase culori, precum și desfășurarea acțiunii, zugrăvită destul de clasic, încât te face pe tine lector să guști cu simpatie din frumusețea acestei frișce literare.

Costică Andrei-Albești,

în. mod proviz. - Ardazel.

— *Valeria V. Marchiș: Feleacul. schiță monografică.* Edit. revistei „Satul și Școala“, Cluj, 1934, 87 pag. Prețul 25 lei.

În colecția anului III, a revistei noastre, au apărut o serie de articole asupra com. Feleacul, din Jud. Cluj, datorite învățătoarei V. Marchiș.

Cu prilejul apariției acestor articole presa s'a pronunțat elogios. Am socotit să facem o faptă de folos pentru învățători, adunându-le în broșură. Că n'am greșit este dovadă și aprecierea făcută de dl Gh. Dâncuș, în gazeta „Grainul Maramureșului“.

Reținem din darea de seamă următoarele:

Problema monografiilor satelor — prezentarea lor amănunțită sub toate aspectele — s'a pus de mult la noi, încă înainte de războiul cel mare. Autoritățile superioare au luat inițiative, au dat directive și au promis recompense. Mulți preoți și învățători s'au pus

pe lucru. Și s'au publicat multe monografii. Dar aproape toate sunt lipsite de interes, atât științific, cât și literar. Conțin doar niște sarbede date statistice, niște repertoare de nume și cifre.

Lucrarea d-nei Marchiș e ceva minunat. Când pui mâna pe această broșură o citești cu atâta savoare — pot spune chiar cu aviditate — în cât te face să lași la o parte orice roman cit de „senzațional“.

Bun înțeles e vorba de acci cititori cari au cunoștințe despre satul românesc, cu pitoroscul, cu necazurile și cu frământările lui de toate categoriile. Iar acei cari nu-l cunosc — după ce citesc această frescă — nu se poate să nu simtă o dragoste adâncă față de acest sat, un dor de a descinde în sânul lui și de a pătrunde în această viață patriarhală.

Nu pot să mă extind aici ca să discut valoarea fondului și calitățile formei acesteischițe. Inșir numai capitolele: Intemeierea satului; Trecutul legendar și istoric; Despre aspectul fizic; Intinderea teritorială; Populația, mișcarea populației; Starea economică; Locuința sătenilor; Ocupațiile; Trainul; Portul; Starea morală, culturală, socială.

Toate aceste sunt expuse într'o formă atât de plăcută, au atâta umor și duioșie, reliefând realitățile satului prin expresii, proverbe și frânturi folklorice din viața acestui cuib de români în cât te captivează dela prima pagină.

— **Vitrina revistelor intrate la redacție.** *Satul și Școala*, Str. Mârzescu No. 21 Cluj. *Viața Școlară*, Str. Mihai Viteazul No. 20 Satu-Mare. *Gazeta Școalei*, Str. Negru Vodă No. 11 Craiova. *Revista Asociației Inv.* Str. Regele Carol No. 275 Bălți. *Revista Invățătorimii Gorjene* Str. Unirii 204 Tg.-Jiu. *Zorile Românăfului*, M. Georgescu Celar-Romanași. *Școala și Viața Ilfovlui* Calea Griviței 199 București. *Vestitorul*, Piața Unirii Oradea. *Plaiuri Hunedorene*, Str. Filipescu 3 Petroșani. *Amicul Școalei*, Revizoratul Școlar Cluj. *Lumina*, D. R. Stănilescu Râmnicu-Sărat. *Cuvântul Moldovenesc*, B-dul Reg. Carol II. 67 Chișinău. *Voința Școlară*, Piața Unirii Cernăuți. *Căminul Școalei*, Str. Romană 51 Galați. *Școala Noastră*, Revizoratul Școlar Mercurea-Ciuc. *Pedagogia experimentală*, Str. Vulturi 20 Bacău. *Macedonia*, Str. Grigorescu 8 București. *Satul*, Str. Aurel Vlaicu București III. *Cultura Poporului* Str. Tyraș 3 Cetatea-Albă. *Școala și Viața*, B-dul Cuza 218 Brăila. *Revista Școlii*, Asoc. corpului didactic primar Botoșani. *Văstarul*, Buzău. *Răsai Soare*, Școala de experiență Blaj. *Invățătorul*, Râmnicul-Vâlcea. *Viața Sateilor*, Cornești-Dâmbovița. *Școala Vremii*, Revizoratul Școlar Arad. *Drumul Vremii*, Str. Poporului 53 Craiova. *Revista Asociației Inv.* Mehedințeni Turnu-Severin. *Indrumări Pedagogice*. B-dul Palade 4 Bârlad. *Cuvântul Nostru*, Școala Primara 3 Dorohoiu. *Tribuna*

Invățătorimii, Str. Colonel Mănăilă 10 Buzău. *Invățământul Primar*, rev. ped. cult. și soc. Făgăraș. *Foia Invățătorului*, rev. Asoc. inv. B-dul Cuza 218 Brăila. *Lămuriri Școlare*, rev. did. lunară. Șc. prim. 1 Tecuci. *Cl. IV-B*, gazeta elevilor cl. IV de experiență. Șc. primară No. 4 Cluj. *Gazeta Invățătorului*, organul inv. din jud. Constanța. *Frământări Didactice*, rev. Asoc. inv. din jud. Putna. Str. Botescu 10 Focșani. *Neamul Românesc p. popor*, Bd. Sch. Măgureanu București. *Luceafărul*, cultural-social, Sibiu, Str. Honterus No.6. *Cuvântul Dascălesc*, Școala prim. de băieți No. 4 Roman. *Școala și Familia de Măine*, București III. Str. Bălcescu No. 2. *Școala și Viața*, B-dul Carol 61 București IV. — *Revista Copiilor*, Bălți. *Școala Prahovei*. Str. Regina Maria 7 Ploști. *Floride Crin*, Șimleul Silvaniei. *Alarma Satelor*, Bistrița- ehedinți. *Școala Someșană*, Șc. primară de stat Gherla. *Revista Enciclopedică*, Str. Gen. Grigorescu Cluj. *Tripuna Invățătorilor* din jud. Baia, I. Sp. Ioniasa Baia. *Gratul Satelor*, Str. Libertății 11 Galați. *Copilul*, revista mamelor și educatoarelor, Str. Ștefan Mihăileanu 23 București IV. *Cetatea* pentru apărarea școlii, Telița-Tulcea. *Ghiocel*, rev. lunară a copiilor, P. Iosif institutor Str. Stupilor 3 Focșani. *Progres și Cultură*, revista Asoc. inv. Mureș Tg.-Mureș. *Catedra*, Str. Cuza Vodă 35 Galați. *Ișirâte Mărgărite*, Str. Ștefan cel Mare 8 Iași. *Poporul Românesc*, Gara Chitila

Ilfov. *Vlăstarul Câmpiei*, revistă de folklor și artă populară, Cojocna-Cluj. *Școala Poporului*, Str. Poet Mateevici 89 Tighina. *Școala Cârșană* Revizoratul Școlar Oravița. *Școala Albei*, Șc. prim. 1 «Avram Iancu» Alba-Iulia. *Gratul Dâmboviței* Str. C. A. Rosetti 22 Târgoviște. *Căminul Nostru*, Bazargic - Caliacra. *Școala și Societatea*, Dârlos Târnava-Mare. *Ogorul Școlii*, Școala de copii mici No. 2 Turda, Str. Eminescu 21. *Viața Literară*, revistă de informație critică și artistică - București str. Agricultori, 78. *Vraja Mării*, revistă literară, Constanța, str. Smârdan 1. *Gazeta Noastră*, Tg. Măgurele str. Eroul Căpitan Stănculescu No. 21. *Mâna Mântuitoare*. revistă de îndrumare și hrană sufletească. *Căminul Cultural*, revistă de cultura poporului Fundația Culturală Regală «Principele Carol», București III, str. Latină 8. *Familia*, revistă lunară de cultură, Oradea str. Regele Carol 6.

— *Călăuza cooperației școlare*. Manual practic pentru înființarea, organizarea și administrarea coop. școlare de N. Oșian și V. Romocea. Editura cooperativei «Progresul» a elevilor normalști Carei. Prețul 56 Lei. Această lucrare tratează în 256 pag. întreagă tehnica coop. școlare, cu îndrumări practice. O recomandăm cu toată căldura, mai vârtos că fiecare învățător este obligat să înființeze cooperativă școlară.

Situația de Cassă

încheiată pe ziua de 31 Decembrie 1934

Incasări cu rec. No. 1—2822 incl. Plăți cu bon. No. 1—439 incl.

No. crt.	Denumirea conturilor	Sume		No. crt.	Denumirea conturilor	Sume	
		Lei				Lei	
1	Sold dela bilanț . . .	77946		1	Imprumuturi . . .	2571739	
2	Taxă de înscriere . . .	2850		2	Dep. spre fructific. . .	228236	
3	Asociați capit. soc. . .	469850		3	Impr. înzestr 50 tit. . .	38500	
4	Depuneri spre fructificare . . .	413672		4	Efecte publice . . .	4500	
5	Imprumuturi . . .	1758304		5	Dobânzi la depun. . .	555	
6	Dobânzi și beneficii . . .	147549		6	Salarii . . .	66000	
7	Imprimare . . .	526		7	Cheltueli generale . . .	3878	
8	Cheltueli de ad-ție . . .	47403		8	Imprimare . . .	1802	
9	Cotizații Societ. de ajutor reciproc . . .	62325		9	Primă de muncă . . .	6000	
10	Taxă de înscr. soc. . .	40		10	Diurne și transp. . .	20100	
11	Diversi debitori manuale . . .	308327		11	Cotiz. Soc. ajutor . . .	30375	
				12	Fond de ajutor . . .	1000	
				13	Div. deb. manuale . . .	270	
				14	Div. cred. manuale . . .	272919	
					Totalul plăților . . .	3245874	
					Sold la 31-XII-1934 . . .	42918	
Total incasări Lei		3288792		Total Lei		3288792	

Se certifică de noi exactitatea prezentei situații de casă.

Director, **D. Mărgineanu.**

Casier, **P. Popescu.**

Profit și Pierdere

Debit

încheiat la 31 Decembrie 1934

Credit

No. crt.	Denumirea conturilor	Sume		No. crt.	Denumirea conturilor	Sume	
		Parte	Total			Lei	
		Lei	Lei			Lei	
	<i>Cheltueli de ad-ție:</i>			1	Dobânzi și beneficii . . .	123097	
1	Cheltueli generale . . .	937		2	Cheltueli de adm.-ție . . .	47403	
2	Imprimare . . .	1276		3	Diverse venituri . . .	41346	
3	Salarii . . .	66000					
4	Diurne și chelt. transp. . .	23400	91613				
	<i>Dobânzi:</i>						
5	Dob. la dep. spre fruct. . .	9944					
6	Dob. la diverse fonduri . . .	1027	10971				
	Totalul cheltuelilor Lei		102584				
	Beneficiul net „		109262				
	Total „		211846		Totalul veniturilor Lei	211846	

Bilanțul

încheiat la 31 Dec. 1934 înainte de repartizarea beneficiului net

Activ			Pasiv		
No. crt.	Denumirea conturilor	Sume	No. crt.	Denumirea conturilor	Suma
		Lei			Lei
1	Cassa	42918	1	Cap. soc. subscris	1414000
2	Asoc. capital soc.	224000	2	Dep. spre fructific.	326850
3	Împrumuturi. . .	1774055	3	Dobânzi reportate .	70850
4	Mobilier	180	4	Fond de rezervă .	26244
5	Div. deb. manuale	7038	5	Fond cultural . . .	3303
6	Împr. de înzestrare val. a 50 titluri .	44000	6	Diverși creditori .	1074
			7	Dividende cap. soc.	13067
			8	Div. cred. manuale	770
			9	Fond diferență de curs ef. publice .	1000
			10	Cotizații Soc. ajutor	94200
			11	Fond de ajut. soc.	24396
			12	Fond de rez. soc.	2175
			13	Fond de rest. cotiz.	5000
				Total pasiv Lei	1982929
				Beneficiul net „	109262
				Total „	2092191
	Total activ Lei	2092191			

Se certifică de noi exactitatea fiind în conformitate
cu scriptele băncii.

Director, **D. Mărgineanu.**

Contabil, **V. I. Bălăneanu.**

1. Având în vedere multiplele cereri ce se adresează băncii pentru împrumuturi pe termen scurt de maximum 12 luni (rate), comitetul de direcțiune a hotărât ca împrumuturi pe termene mai lungi deocemdată să nu se aprobe până la noui dispozițiuni. Aceasta avându-se în vedere ca în primul rând să se satisfacă cererile pe termen scurt.

2. Consiliul de administrație al băncii, în ședința sa ținută la 5 Iulie 1934, a decis ca toți acei societari cari au mai contractat împrumuturi și acum solicită din nou, să nu li se aprobe decât cu condiția dacă își majorează părțile sociale la dublu. Această hotărâre s'a adus atât în interesul societărilor prin sporirea capitalului social, cât și în interesul băncii în urma căreia își mărește capitalul.

Totodată se recomandă d-lor societari de a face depuneri spre fructificare în rate lunare cât de mici, având în vedere că și aceștia beneficiază de dobândă conform hotărârii adunării generale.

Buletinul Revizoratului Școlar al Jud. Sălaj

Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai.)

No. 1.199—1935. — **Angajamentele învățătorilor conf. Art. 158 din lege.** Urmare la ordinul nostru No. 3—1935, publicat în Rev. »Șc. N.« No. 1—1935, avem onoare a face cunoscut că, în conformitate cu decizia No. 19485 din 22 Ianuarie a. c., învățătorii din zona eteroglotă cari s'au bucurat de privilegiile acordate de art. 159 din legea învăț. primar din 1924, li se mențin aceste privilegii, urmând ca drepturile materiale să li se plătească ca și în trecut (50% la salar pe bază). Privilegiile prevăzute de art. 158 din legea din 1934, se vor acorda și învățătorilor noi numiți în zona eteroglotă cari vor avea recomandarea organelor de control și angajament acceptat de Minister. Drepturile materiale însă li se vor achita numai dela data înscrierii lor în buget. În legătură cu aceasta, comunicăm în copie ord. No. 37.284—1934, al Onor. Serviciului local de Inv. Cluj spre știre și strictă conformare, pentru cei interesați.

Copie: »Serviciul local de învățământ Cluj. No. 37.284 1934. — Către Revizoratul Școlar Zălau. Avem onoare a vă face cunoscut că, Ministerul prin ord. No. 158460—1934 a dispus că cererile de angajament ale învățătorilor din regiunea eteroglotă nu se iau în considerare decât dacă se înaintează Ministerului prin Revizoratul Școlar și Inspectoratul Regional, că cei ce cer acceptarea angajamentului sunt elemente distinse în învățământ. Vă punem deci în vedere următoarele: 1) Nu ne veți înainta angajamente spre acceptare fără cererea timbrată a învățătorului respectiv; 2) Angajamentele se vor înainta în 4 exemplare identice pentruca primul exemplar să fie reținut de Minister, al doilea de Inspectorat, al treilea de Revizorat, iar al patrulea să se restituie celui interesat; 3) Inv. în cererea sa va arăta comuna sa natală și județul; 4) Dacă învă. a mai funcționat în învățământ, la cerere va anexa copii certificate după toate procesele verbale de inspecții ce i s'au dresat de către organele de control dela 1 Septembrie 1931 până în prezent. Copii după procesele verbale de inspecții sunt obligați să înainteze și învățătorii cari au mai servit în baza angajament, dar expirându-le angajamentul voesc să-l prelungească. Aceasta pentru a se vedea dacă merită să li se mai acorde favorurile de care au beneficiat; 5) Învățătorii de sub p. 4 de mai sus vor trebui să întocmească și un tablou de toate procesele verbale de inspecții cari li s'au dresat dela 1 Septembrie 1931 încoace, având următoarea rubricatură: 1. Nrul curent. 2. Data la care a fost inspectat. 3. Numele

organului de control care a făcut inspecție. 4. Nota generală obținută. — La sfârșitul acestui tablou se va trece declarația învățătorului interesat, că în intervalul de timp dela 1 Sept. 1931, sau dacă a intrat mai târziu în învățământ, că dela data numirii în învățământ până în prezent, înafară de inspecțiile trecute în tablou și a căror procese verbale se alătură în copii certificate, alte inspecții n'a avut. Tabloul va fi controlat și vidimat de D-voastră. În raportul prin care înaintați individual cererile și actele de angajament al învățătorilor din jud. Dvs veți arăta comuna și județul în care s'a născut învățătorul, pedepsele obținute în cursul carierei dascălești și motivul pentru care i s'au aplicat, precum și opiniunea D-voastră motivată dacă credeți că va putea funcționa cu rezultate bune la școli primare de stat ai căror elevi sunt toți sau în bună parte străini. Angajamentele învățătorilor numiți în mod provizoriu cari n'au garantată prin lege stabilitatea în învățământ nu pot fi acceptate. Ne veți înainta numai cereri cari întrunesc condițiunile de mai sus. — p. Inspector Șef, C. Ienica. p. Șeful Secției, Eugen Albu.

No. 1.159—1925. — **Participarea obligatorie la sărbătorile naționale.** Fiind sesizați din partea autorităților administrative că unii învățători minoritari nu participă la serviciul religios și unii la serbările ce se dau cu ocazia sărbătorilor naționale, aducem la cunoștință celor interesați că, această participare este o obligațiune cetățenească, iar acei cari se sustrag dela aceasta vor fi saționați disciplinar.

No. 1029—1935. — **Predarea Religiei elevilor baptiști.** Pentru știre și conformare întocmai, avem onoare a da în copie ordinul Minist. No. 224214—1934: «Avem onoare a Vă face cunoscut că Ministerul a dispus ca elevii baptiști să urmeze cursurile de religie din școlile cu programa respectivă însă, să nu fie constrânși să îndeplinească ritualul ortodox sau oricare altul, adică să fie obligați la cultul sfinților, la venerarea icoanelor și la facerea semnului crucii (deasemenea nu vor fi duși cu silă în bisericile altor culte).»

No. 1.095—1935. — **Șefii de centre și subcentre P. P. se scutesc de a participe la ședințele Cercurilor Culturale.** Aducem la cunoștință celor interesați că, Onor. Minister al Instrucțiunii cu ord. No. 4325—1035 a aprobat participarea învățătorilor, șefi de centre și subcentre, la ședințele centrelor și subcentrelor premilitare și se scutesc de cercurile culturale când iau parte la educația premilitară. În legătură cu aceasta, invităm pe Dnii inv.-șefi de centre și subcentre a evita angajarea ca instructori P. P. din rândurile învățătorilor, întrucât în felul acesta se dezorganizează complect această latură a activității extrașcolare — care este —

cerc. culturale. În interesul unuia — fiecăruia înv. ar fi — chiar șef de centre și subcentru — să nu piardă contactul cu tagma din care face parte, și în zilele când sunt ședințele cercurilor culturale să lase să fie înlocuit la ședințele P. P. de ajutorul său, cunoscut fiind că în spiritul noii legi a înv. — de activitatea desfășurată în cadrul cerc. cult. se va avea în vedere la avansările dela grad la grad în învățământ.

No. 866 - 1935. — **Direcțiunile școalelor vor da concursul surorilor de ocrotire socială.** Comunicăm în copie ord. No. 222.397 -- 1934 al Onor. Minister al Instrucțiunii, spre știre și conformare: »Domnule Revizor, Vă facem cunoscut că, Ministerul având în vedere intervențiunea făcută de Ministerul Sănătății, Muncii și Ocrotirilor sociale prin adresa No. 6042 din 8 Decembrie 1934, a aprobat ca direcțiunile școalelor primare să dea tot concursul surorilor de Ocrotire care în programul lor înglobează și vizitarea școalelor, spre a face demonstrații practice, cu scopul de a infiltra în copii simțul și datoria pentru întărirea sănătății sale și apărarea sănătății altora. În acest scop s'a aprobat ca prima jumătate de oră săptămânal, surorile de ocrotire să viziteze școalele primare, spre a face demonstrații din domeniul igienei pentru întărirea sănătății publice. Aducându-vă la cunoștință cele de mai sus, sunteți rugat să puneți în vedere școlilor din județul D-vstră să dea tot concursul în acest scop. — p. Consilier Director General, Al. Voinescu. Șeful Serviciului Subdirector, Indescifrabil.«

No. 1486 - 1935. **Examenul de definitivat din sesiunea Aprilie 1935.** Avem onoarea a comunica mai jos, în copie Decizia No. 30.560 -- 1936, privitoare la publicarea examenului de definitivat al învățătorilor care se va ține cu începere dela 15 Aprilie a. c., cu invitarea pentru cei interesați a înainta cererile sprijinite de acte până la data de 5 Martie a. c. acestui Revizorat: »*Deciziune*, Noi, Miniștru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii Publice, Având în vedere prevederile art. 118 și 232 din legea învățământului primar și normal primar, din 26 Iulie 1924 cu modificările până la 5 Iulie 1934, prin care se prevede ținerea examenului de definitivat al învățătorilor. Având în vedere că seriile de candidați cu dreptul a trece examenul de definitivat din anul 1930, n'au mai avut posibilitatea să treacă acest examen, deși în anii 1930, a'au mai avut posibilitatea să treacă acest examen, deși în anii 1930, 1931, legea învățământului primar era în vigoare în ceiace privește ținerea examenului de definitivat și că ne prezentarea la acest examen nu se datorește învățătorilor, ci măsurilor luate de Minister prin amânări de examen. Având în vedere că prin neținere acestui examen de definitivat la datete prevăzute de lege, mulți învățători din serii vechi sunt

păgubiți în drepturile lor. *Decidem*: Art. I. Se publică examenul de definitivat pentru învățătorii cari au 3 ani de funcționare efectivă, cu sau fără titlu provizoriu, dar care la data de 1 Aprilie 1935, au titlu provizoriu în învățământul primar, conform prevederilor art. 2312 din legea învățământului primar. Art. II. Examenul se fixează cu începerea dela 15 Aprilie 1935. Candidații cu dreptul de a se înscrie la examee vor înainta cererile sprijinite pe acte revizoratelor școlare. Centrele de examinare se vor fixa de Minister, ținându-se seamă de numărul candidaților. Art. III și ultimul, D-1 Director General al învățământului primar va aduce la îndeplinire dispozițiunile prezentei decizii. Data astăzi 9 Februarie 1935. — Ministru, Dr. Angelescu.

No. 981 - 1935. **Posturi libere în vederea transferărilor.** Deodată cu publicarea posturilor vacante pentru transferare comunicăm și ordinul Ministerului referitor la cererile de transferare: Cop. e. No. 24.400—1935. Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor. Direcțiunea Învățământului Primar. Se aduce la cunoștința generală că membrii titulari ai corpului didactic primar, cari doresc a fi transferați, conform dispozițiilor art. 123 și 124 din legea învățământului primar, în locurile publicate vacante, notate în tablourile de mai jos, precum și în cele ce eventual ar deveni vacante prin transferările altora, vor înainta cererile lor de transferare Serviciilor de Inv. respective, prin Rev. școlar însoțite de fișa individuală cerută și anul trecut, dela data publicațiunii și până la 1 Aprilie 1935. Când transferarea se cere pentru o școală din altă regiune, Serviciul Local de Învățământ care a primit cererea este obligat ca până la 15 Aprilie 1935, să înainteze regiunii unde se găsește școala la care s'a cerut transferarea. Cererile vor fi însoțite de avizul menționat al Inspectorului școlar respectiv, iar în cazul când sunt mai mulți solicitanți pentru acelaș post, candidații vor anexa la cereri și acte prin care să facă dovadă dreptului de a fi preferați în ordinea indicată de art. 124 din Lege. Tabloul de posturile din învățământul primar al jud. Sălaj ce urmează a fi publicate vacante pentru transferările ce se vor efectua pe ziua de 1 Sept. 1935. — *Posturile vacante la școlile primare rurale*: 1. Arduzel p. II. F. 2. Asuașul de Sus p. II. F. 3. Bădăcin p. III. B. 4. Bârsăul de Sus p. I. B. 5. Boeșa p. I. B. 6. Boghiș p. I. B. 7. Boghiș p. II. F. 8. Boian Huta p. III. B. 9. Brusturi p. II. F. 10. Buciumi p. IV. B. 11. Căunăr p. III. B. 12. Căpleni p. II. F. 13. Cheșereu p. I. B. 14. Caritâu p. I. B. 15. Eriu Sâncrai p. II. F. 16. Foeni p. I. B. 17. Ghenciu p. II. F. 18. Horoat Petenia p. II. F. 19. Ianculești p. II. F. 20. Ip p. I. B. 21. Ip. III. B. 22. Jibou p. II. B. 23. Lompirt p. II. F. 24. Marin p. I. B. 25. Nușfalău p. IV. B. 26. Nușfalău. p. III. B. 27. Pereceiu p. III. B. 28. Plopiș p. II. F. 29. Racova p. II. F. 30. Sârbi p. I. B. 31. Scărișoara nouă p. I. B. 32. Săpuru de Jos p. III. B. 33. Vârșolt p.

II. F. *Posturi vacante la școlile urbane din Jud. Sălaj*: 1. Carei No. 1 p. III. B. 2. Carei No. 2 p. I. B. 3. Șimleul Silvaniei p. F. 4. Șimleul Silvaniei p. VI. B. *Posturi vacante la școlile rurale de copii mici din Jud. Sălaj*: 1. Căpleni p. I. F. 2. Curtuișeni p. I. F. 3. Fueni p. I. F. 4. Galoș Petreu p. I. F. 5. Ghenciu p. I. F. 6. Pir p. I. F. 7. Pișcoit p. I. F. 8. Tășnad p. I. F. 9. Tășnad p. II. F. — Avându-se în vedere că posturile rurale: Uileașul Șimleului, Sâg, Șamșud, Giurtelecul Hododului și Giurtelecul Șimleului sunt ocupate de titulari, Onor Ministru cu ord. No. 20.560—1935 dispune ca aceste posturi să nu se dea la transferări, în consecință cererile ce se vor înainta pentru aceste posturi, nu se vor lua în considerare.

La centrele de salarizare se află portretele M. S. R. și M. S. M. V. spre a fi distribuite școalelor de Stat și Confesionale. Cu ord. No. 69083—1933 al On. Minister s'a aprobat să se trimită Rev. școlar, spre a fi distribuite școalelor portretele M. S. Regelui Carol II-a și M. S. Marelui Voevod Mihai, lucrate în litere de D-nii Maior Nicolae Glogojanu și Lt. T. Adjemian. Ministerul apreciind această lucrare da artă și având în vedere conținutul ei, „Istoria Dinastiei Române“ care țintește să desvolte sentimentele de dragoste și de devotament pentru dinastie, cu ord. No. 76.612—1934 o recomandă din nou cu toată căldura, accentuând că; „Această lucrare educativă și patriotică să se găsească în cât mai multe căminuri românești și mai ales în școli și casele elevilor“. Avându-se în vedere că aceste tablouri stau de mai bine de 2 ani în arhiva revizoratului, fără a putea lichida această chestiune, la data de 15 Febr. a. c. s'a expedit în colete poștala D-lor șefi ai circumscripțiilor de salarizare spre a le distribui cu ocazia salariului de pe luna Ianuarie. Toate tablourile ce s'au trimis se vor distribui pentru fiecare sală de învățământ și cancelarii, iar surplusul ce va rămâne se va împărți proporțional pe școale spre a fi distribuite ca premii elevilor anul acesta, sau recomandate pentru a fi cumpărate de elevii cari dispun. Prețul lor este de 60 Lei pentru cele pe carton gros și 40 Lei pentru cele pe carton subțire. Costul acestor tablouri se va achita de către dir. șc. în 2 rate egale, care se va reține din salariul lunei Ianuarie și Februarie a. c. urmând ca suma să o încaseze dela Comitetul școlar, din gestiunea acestui an financiar, iar în caz că nu sunt prevederi se va aloca în bugetul pe ex. 1935—36. Atragem serioasă atențiune școalelor confesionale, asupra acestui fapt, care cu ocaziunea inspecțiilor s'au constatat că nu posedă tablourile respective, că sunt obligate prin lege a avea aceste tablouri în salele de învățământ. În legătură cu aceasta, aducem la cunoștința D-lor învățători de Stat că tot la D-nii șefi ai circumscripțiilor de salarizare se află Broșura Legii Inv. Primar care se va distribui fiecărui inv. a 15 Lei și pentru școale a 20 Lei, precum și statute pentru înființarea coo-

perativelor școlare a 7 Lei buc. (pentru o cooperativă necesitând 3 ex) și Călăuza coop. școlare a 56 Lei buc.

No. 1.339—1935. **Preschimbarea carnetelor cu reducere pe C. F. R.** În baza ord. No. 18.794—1935 al Onor. Minister, avem onoare a Vă face cunoscut că eliberarea carnetelor noi cu reducere pe C. F. R. se va face până la 1 Aprilie a. c., dată până la care carnetele cele vechi mai au valabilitate. În consecință, invităm pe toți membrii corpului didactic primar din acest județ (învățătorii titulari și suplinitorii de catedre vacante) să ne înainteze până la data de 1 Martie a. c. *câte 2 fotografii* pe fond alb, de dimensiunile 6 pe 9 cm. și o recipisă de achitarea taxei de 25 Lei la orice stație C. F. R. Pentru membrii familiei — soție și copii numai până la 21 ani, se va înainta *numai câte una fotografie* și recipisa respectivă. Fotografiile vor fi semnate pe față în colțul de jos — dreapta — de cei în drept. Pentru copii se va indica într'un borderou — data nașterii. — Cei ce nu vor înainta la termen formalitățile cerute, riscă a rămânea fără carnete pe o perioadă de 5 ani. Pentru acoperirea cheltuielilor necesitate cu deplasările la București pentru emiterea carnetelor, se va percepe o taxă de 2 lei pentru fiecare carnet, care se va reține din salariul lunii Februarie a. c.

No. 1.153—1935, **Mărțișorul elaborat de Liga Apărării contra atacurilor aeriene.** Comunicăm în copie ord. Onor. Minister No. 20.105—1935, spre știre. — Copie: Domnule Revizor, Avem onoare a Vă ruga să binevoiți a comunica tuturor școlărilor primare din regiunea Dvs. că Ministerul le recomandă să dea concursul, în mod benevol, cumpărând mărțișorul elaborat de Liga Apărării contra Atacurilor Aeriene, prețul fiind 10 Lei bucata, mărțișor ce-l vinde cu ocazia zilei de 1 Martie 1935. Acest mărțișor, însă cu panglicuță de mătase tricoloră și cu acelaș preț, îl vinde și cu ocazia zilelor de 10 Mai și 8 Iunie. p. Ministru Al. Voinescu. Șeful Serviciului Indescifrabil.

No. 1299—1935. **Cercurile culturale ale învă. Confesionali.** Comunicăm în copie ord. No. 1141—1935 al Serv. de Învățământ Local din Oradea, spre știre și strictă conformare. Copie: Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și artelor. Serviciul de Învățământ Local din Oradea. No. 1941—1935, 1 Febr. 1935. Către Revizoratul Școlar Zălau. Domnule Revizor, În baza ord. Ministr. No. 221325—1934, Vă rugăm să puneți în vedere susținătorilor de școli confesionale și școlilor confesionale să facă pentru fiecare județ un plan al adunărilor învățătoresți (cercuri culturale) care va fi comunicat revizoratului respectiv. Programul fiecărei adunări (cerc) să fie prezentată din timp Revizoratelor școlare. p. Inspector Șef, T. Văjdea. Șeful Secției Petre Hițiu.

No. 1428—1935. **Se recomandă „Dicționarul Enciclopedic Administrativ“**. În zilele acestea a apărut „Dicționarul Enciclopedic Administrativ“ de Gavril Ursu primpretor Jibou. Prin apariția acestei cărți literatura noastră juridică a făcut un însemnat progres. Dicționarul Enciclopedic Administrativ este o lucrare de valoare și merită să fie citită de toată lumea intelectuală — ea nu trebuie să lipsească din biblioteca nici unui învățător. Admir credința, paciința și dragostea de care D-l Ursu a dat dovadă în timpul cât a muncit la această prețioasă carte. Din parte noastră se recomandă atât pentru biblioteca corpului didactic cât și pentru a școlai.

No. 1.061—1935. — **Reținerile ce se vor face, începând cu luna Februarie a. c. de către Casa Corpului didactic**. Comunicăm în copie adresa On. Casei Copului Did. din Ianuarie 1935, spre știre pentru cei interesați: »Copie: Domnule Revizor, la verificarea registrelor de părtizi făcută la finele anului 1934 și conform dispoziției luată de Comisia de Censori, toate resturile găsite și provenite din: nereținerea exactă a ratei trecută de noi pe borderou, sau a celor prin neachitarea salariului pe anul 1931 și 1932, s'au împărțit în rate — după mărimea sumei restantă — și trecut pe borderou cu începerea din luna Februarie a. c. Aducându-vă aceasta la cunoștință, vă rugăm să binevoiți a înștiința pe membrii — învățători pendinte de județul Dvs, — atunci când vor reclama că li se fac rețineri din salariu. Convinși în sprijinul ce-l dați acestei Instituții, care nu voiește decât a veni în ajutorul membrilor săi, vă rugăm a primi domnule Revizor, mulțumirile noastre. — p. Director General, Indescifrabil. Șeful Serviciului, Indescifrabil.

No. 11.795—1934. **Cursurile se țin pe ziua întreaga. Pentru școlile de Stat și Confesionale**. Comunicăm în copie ord. No. 158630—1934 al On. Minister, spre știre și strictă conformare: »Copie: Domnule Revizor Școlar, Vă punem în vedere să luați imediat măsuri ca toate școlile să țină cursuri pe ziua întreagă. Nu se admit cursuri pe jumătăți de zile, decât acolo unde funcționează două școli în acelaș local sau unde nu sunt săli suficiente pentru toate clasele. De orice abateri și toleranțe rămâneți personal răspunzător. Consilier, Director General, Al. Voinescu. Șeful Serviciului, F. Theodorescu.

No. 1.100—1935. **Situația biosanitară a jud. Sălaj.**

Comunicăm în copie adresa No. 510—1935 a Onor. Spitalului de Stat Șimleul Silvaniei spre știre și invitarea de a da tot concursul moral comisiei de anchetă ce s'a instituit în acest scop. Domnul Revizor Șef, Având în vedere faptul că situația biosanitară a județului nostru n'a fost studiată la lumina cunoștințelor actuale; că acest studiu ar avea valoare și interes practic și teoretic; noi am inițiat împreună cu un grup de medici români din județul Sălaj — anchete biosanitare, care pe scurt constă în examinarea a sate întregi și amănunțit om cu om. Cum însă populația școlară constituie cetățeni în creștere cea ce-i foarte important pentru noi — am decis să ne adresăm Dvs. cu rugămintea să cinevoiiți a ne da prețiosul Dvs. concurs care să constate din: 1. O dispoziție (circulară) ca și corpul didactic să ne dea concursul moral acolo unde ar fi să facem anchetele conform programului, ce privește fiecare localitate în parte. 2. Onor. corp didactic primar dela sate să dea concursul eficace D-lor medici de circumscripții, care trecuie să facă fișele sanitare a școlărilor conf. ord. Ministerului Instrucțiunii. Adăugăm că materialul va fi studiat interpretat și publicat la timp într'o lucrare monografică și până atunci ținem să ne exprimăm speranța că și în aceasta operă Dvs. împreună cu subalternii Dvs. veți secunda după cum spre lauda corpului didactic Sălăjan ați efectuat, încurajat sau alimentat toate manifestațiunile de natură a fi foioșitoare sub raport național. Adăugăm că comisiunea are un nucleu: Dr. Ioan Bărcă medic primar al Spitalului Șimleul Silvaniei, Dr. Gavril Lazar medic primar al Județului și Dr. Nicolae Cotoi medic orășenesc. Șimleul Silvaniei la 23 Ianuarie 1935. Medic Primar, Dr. I Bărcă. Impiegat indescifrabil.

No. 1691—1935. **Examenul de înaintare la grad II.**

Avem onoare a vă comunica mai jos în copie Decizia No. 30560—1935, privitoare la publicarea examenului de înaintare la gr. II pentru învățători, cu începere dela 1 Martie 1936:

„DECIZIE. Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii Publice, având în vedere prevederile art. 119 din legea învățământului primar cu privire la examenul de înaintare la gr. II și la înaintările învățătorilor la acest grad, — Decidem: — Art. I. Se eublică examenul de înaintare la gr. II pentru învățătorii cari întrunesc condițiunile din legea învățământului primar, art. 119, cu începere dela 1 Martie 1936. —

Art. II. Învățătorii cari îndeplinesc condițiunile prevăzute la art. 118 din legea învățământului primar și cari au 3 ani de funcționare efectivă la catedră cu titlul definitiv până la data începerii examenului, vor adresa cererile lor Inspectoratelor Regionale „prin revizoratele școlare, până la data de 10 Martie a. c.” sprijinite de acte în vederea inspecției speciale. Nu se înscriu la examen decât învățătorii și învățătoarele cari au obținut cel puțin nota 7.50 la inspectia specială și nu vor fi înaintați la gr. II decât candidații cari la examen vor obține nota 7.50 la fiecare din cele 5 probe prevăzute de art. 119 din lege. — Art. III și ultimul. Dl Director General al Învățământului primar va aduce la îndeplinire dispozițiunile prezentei decizii. Dată azi 9 Februario 1935. — Ministru, Dr. Angelescu“.

Revizor școlar, **D. ILEA.**

◆ POȘTA REDACȚIEI ◆

Părintelui S. Revista noastră îmbrățișează cu bucurie toate problemele ce stau la temelia operei de consolidarea culturii naționale și de afirmarea elementului românesc în toate domeniile conform dreptului său firesc de stă pânire asupra pământului strămoșesc în care veacuri de-a rândul a fost oprit și umilit. De aceea solicită o colaborare sinceră între toți factorii de conducere și cultură ai satelor (biserica, școală, administrație, sănătate, siguranță etc). Trimitem revista tuturor instituțiilor de conducere dela sate. E adevărat că unii nu ne-au înțeles sau nu vor să ne înțeleagă și ne-au returnat revista. Noi însă vom continua să o trimitem și acestora pe cheltuiala noastră și nu le cerem altceva decât bunăvoința să o citească. Biserica am considerat-o întotdeauna baza străduințelor noastre și învățământul îl edificăm pe temelia „moralei creștine”. Deschidem deci coloanele revistei pentru toate problemele și vom fi fericiți să avem în permanență și „Pagina Bisericeii” Așteptăm colaborarea preoților.

Dlui I. A. sen. Cliseele vor urma în numărul viitor, dacă vor reuși. Trimite mai repede manuscrisul pentru fiecare Nr. eventual și pentru mai multe numere deodată, căci numai astfel se va putea tipări la timp și în broșură.

Dlui M. R. Buc. Am început și publicarea planșelor. Nu merge chiar așa ușor, deci nițică răbdare. S'a început și tipărirea broșurei și voi continua să accelerez lucrarea. Mulțumesc de intervenția pentru articol. Activează în sensul cum ne-am înțeles, să mai primim.

Direc. șc. V. Bihor. Revista se ocupă cu problemele dascălești din întreagă regiunea. Primește dela toți și dă pentru toți. Sub steagul ei fiecare se simte mai tare.

Redactor responsabil: **D. Mărgineanu.**